

د افغانستانی جمهوریت
د عدالتی وزارت

رسی جریده

د افغانستان د موکراتیک جمهوریت اساسی اصول
اصول اساسی جمهوری د موکراتیک افغانستان

Ketabton.com

نمبر مسلسل (٤٥٠)

شماره فوق العاده – اول نورسال ١٣٥٩

میری مسول : غفارگرامی
معاون : روگل نوری
نهضتم : نور علم

بیرق مليّ و دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان

نشان ملی ددلتی جمهوری دموکراتیک افغانستان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رسیح جمهوری

عبدالرشید آرین وزیر عدليه :
 شورای انقلابي جمهوری و رئيسيه دموکراتيک افغا نستان طی جلسه تاریخي ۲۵ حمل ۱۳۵۹ در مقر شورای انقلابي داير و مسروده اصول اساسی جمهوری دموکراتيک افغا نستان را بداخل ده فصل و شخصت و هشت ماده که در جلسه تاریخي ۲۳ حمل ۱۳۵۹ شورای وزیران و در جلسه تاریخي ۲۴ حمل ۱۳۵۹ هيات رئيسه شورای انقلابي به تصویب رسيده تحت فيصله شماره (۳) مورخه ۲۵ حمل ۱۳۵۹ تائيد و تصویب نمود .

مراتب تصویب شورای انقلابي که به منظوري رئيس شوراي انقلابي جمهوری دموکرا تيک افغا نستان رسيده و بفرمان شماره ۷۸ مورخه ۲۷ را ۱۳۵۹ به حکومت ابلاغ گردیده بشما اطلاع و يك کاري از اصول مذكور ارسال گردید تا در جريده رسمي نشر نمایيد .

اسد الله سروری

معاون شورای انقلابي
 و معاون صدر اعظم
 جمهوری دموکرا تيک افغا نستان

عبدالوشید آرین د عدليه وزير !
 دافغانستانا ن ددموکرا تيک
 جمهوریت دانقلا بي شو را ۱۳۵۹
 کال دحمل دميا شتى دېنځه ويستمي
 نېټۍ په غونله کي چې دانقلابي شورا
 به مقر کښي جو ړه شوه او د افغا
 نستان ددمو کرا تيک جمهوریت د
 داسما سی اصو لو مسوده یې چې د
 وزیرانو دشورا ۱۳۵۹ کال دحمل
 دمیاشتی دررو یستمي نېټۍ په غونله
 کي او دانقلابي شورا در نیسه هیأت
 ۱۳۵۹ کال دحمل دمیاشتی دخلرو -
 یستمي نېټۍ په غونله کښي تصویب
 شوي په لسو فصلونو او اته شپیته
 مادو کښي ۱۳۵۹ کال دحمل
 دمیاشتی دېنځه ويستمي نېټۍ په
 دريمه ګنه پر پکره کښي تا نیداو
 تصویب کړه .

دانقلا بي شورا د تصویب مراتب
 چې دافغا نستان ددمو کرا تيک
 جمهوریت دانقلا بي شورا در نیس
 له خوا منظور شوی او د ۱۳۵۹
 کال دحمل دمیاشتی داوه ويستمي
 نېټۍ په اته او یا یمه ګنه فرمان
 حکومت ته ابلاغ شوي دي تا سی ته
 خبر در کړ شو او د نومړو اصولو
 یوه کارکني در ولیبال شوه چې په رسمي
 جريمه کښي یې خپا ره کړي .

اسد الله سروری

دافغا نستان ددمو کرا تيک
 جمهوریت دانقلا بي شورا هر ستيال
 او د صدر اعظم مر ستيال

رسمي جریل

انلامیة تاریخی شورای انقلابی جمهوری
دموکراتیک افغانستان مبنی بر تصویب
واعلام اصول اساسی جمهوری دموکراتیک
افغانستان

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د اساسی
اصلود تصویب او عالم په باب افغانستان
د دموکراتیک جمهوری د انقلابی شورتاری
اعلامیه

١٣٥٩ حمل ٢٥

١٣٥٩ کال د حمل ٢٥

شورای انقلابی جمهوری دمو-
کراتیک افغا نستان :

- به نما يند کی از تمام مردم
مسلمان زحمتکشیں افغا نستان .
- به اساس اراده واقعی و منافع
کار گران ، دهقا نان ، کسیبه کاران .
کو چیان ، روشنفکران و سایر
زحمتکشیان و کلیه نیرو های دموکرا-
تیک و وطنپرست تمام ملیتها ، اقوام
وقبایل کشمور .

- با احترام عمیق و رعایه جدی
به عنعنات تاریخی ، ملی ، فرهنگی
و دینی مردم شرای فتمند افغا نستان .
- با پیروی قاطع از دین
مبین اسلام ،

- با احترام به اعلامیه جهانی
حقوق بشر ،

- با پیروی از سیاست صلح -
جویانه ، دوستی و همکاری با
تمام خلق های منطقه و جهان ،
بمنظور دفاع از استقلال ملی و
حاکمیت ملی ، تمامیت ارضی و نظام
مردمی جمهوری دموکراتیک افغانستان .

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت
اعلامیه شورا :

- د افغانستان د ټولو زیار کښو
مسلمان نو خلکو په نمایند گی ،
د کار گرا نو ، بز گرا نو ، کسکرو
کو چیانو . رو شنفکرا نو او نورو
زیار کښانو اود هیواد دعیتتو نو ،
قومونو او قبا یلو د دمو کرا تیک - و
او وطن پا لو قو تو نو در جمهوریتی
ارادی او گټو په اسا س .

- د افغانستان د ټیمنو خلاکو تاریخی
ملی ، فرهنگی او دینی عنعنو ته په
زور در ناوی او جدی پا ملر نه ،

- د اسلام د سپیخلی دین په
 بشپړه پیروی ،

- د بشر حقوق قو نه یوا ای اعلامیه
ته په در ناوی ،

- د سو له غوښتنی اود سیمی او
نړی له ټولو خلکو سره ددو سنتی
او همکاری د سیاست په پیروی .
د افغانستان د دمو کرا تیک جمهوریت
د ملی استقلال او ملی حاکمیت ، د حکمکی د
تما میت او ولسی نظام نه د دفاع
په منظور .

زموږ په واحد وطن افغا نستان
کښی داو سیدو نکو خلکو ، ټولو

درستی جریده

بمنظور تحقیم وحدت ، اتحاد
و برادری خلقها و تمام ملیت ها ،
اقوام و قبا یل سا کن در وطن واحد
مان افغانستان ،

بمنظور اکشاف پیروزی مند
انقلاب ملی دمو کرا تیک نور
و تحقق اهداف و آرمان های آن مبنی
برای جاد جا معه نوین صلح و کسار ،
آزا دی وعدا لت ، برا دری و برابری
دمو کراسی و ترقی اصول اسا سی
جمهوری دمو کرا تیک افغانستان
را تصویب نشو و انفاذ آنرا از تاریخ
اول سور ۱۳۵۹ اعلام میدارد .

ملیتو نو ، قو مو نو او قبا یل سود
بیوا لی . وروری او اتحاد دیگنگفت
نه منظور .

دثوز دمنی دمو کرا تیک انقلاب
دبریا لی اکشاف او دسو لی او کار ،
آزادی او عدا لت ، ورو زی اذ برابری
دمو کرا سی او ترقی دنوی تو لی
دجو زو لو په بنا دهغه دهد فو نو
او ارما نو نو دتحقق په منظور
دافغا نستان ددمو کرا نیک جمهوریت
اساسی اصول تصویب ، خیاره او
انفاذ بی ۱۳۵۹ کمال دثوز لسه
لومړی نیټه نه اعلا موی .

رسکم جریئدۀ

د افغانستان د دمو کرا تیک اصول اساسی جمهوری افغانستان د دمو کرا تیک افغانستان

انقلاب نور ۱۳۵۷ که در ۶ جندی ۱۳۵۸ وار دمر حله نو یعن خود در تا ریخ پر افتخار ملي افغانستان گشت . انقلاب ملي - دمو کرا تیک ضد فیو دا لئي ضد امپریا لیستی ضد را آغاز نمود ، در نتیجه انقلاب سور دولت طراز جدید جمهوری دموکرا - تیک افغانستان که بیا نکر آرمانها و مدافعه منافع دیر ینه زحمت کشان و تمام خلق های کشور میباشد بوجود آمد . مردم شرافتمند وزحمتکشی افغانستان در مسیر تحول انقلاب اجتماعی و قوام ملي و به پیروزی رسما ندن نهایی انقلاب ملي دمو کرا تیک و اعمار جامعه نوین که بر مبنای صلح و آزادی ، ترقی و عدالت ، برابری و برابری استوار است قرار گرفتند . سوق دا دن افغانستان از عقب ما ند گئی بسوی پیشرفت اجتماعی ، اقتصادی و فرهنگی تحت رهبری حزب دموکرا تیک خلق افغانستان ، حزب طبقه کارگر و تمام زحمت کشان کشور به اساس اراده توده های وسیع مردم ، احترام عمیق و رعایت جدی عنعنات ملي . تا دیختی

جمهوری اساسی اصول

۱۳۵۷ د کال دنور انقلاب چسی ۱۳۵۸ د کال دجده په شپن مه نیمه د افغانستان له ويایه نه ډک ملي تاریخ کی خپل نوی په او ته ورسید ، فيو - ډا لئي ضد او امپریا لیستی ضد ملي دمو کرا تیک انقلاب یې پیل کړ ، دنور د انقلاب په نتیجه کې د افغانستان د دمو کرا تیک جمهوریت نوی طراز دولت چې دهیواد دزیار کښانو او ټولو خلکو دخنه نیسو ارما نو نو بسکا وندوی او دکمه و مدافعه دی منځته را غی . د افغانستان پتمن او زیار کښ خلک دهولنۍ دجو په ولو په لاره چې دسو لسی او آزا دی ، ترقی او عدالت ، ورو ری او برابری په بنسټ ټینګ و لاهه دی واقع شول . د افغانستان سو قول دېیرته پا ته توب نه دهیواد نیز ، اقتضا دی او فر هنگی پر مختګ په لور د افغانستان د خلکو د دمو کرا تیک ګو ند دهیواد کارگری طبیعی او ټولو زیار کښنا نو ګو ند تسر لارښوونی لاندی دخلکو دپرا خو پر ګنو دارادی ، دملی تاریخی ، ګلتلو ری او دینی عنعنی تو دجده رعایت د اسلام د سپیخلی دین د اصول سو د پیغمبری پیروی ، دشتر د حقوق قو

رسمنې جوړیله

کلتو ری و دینې مسرودم با پیروی
قاطعانه از اصول دین مبین اسلام ،
احترام به اعلامیه حقوق بشر بر
مبنای سیاست صلحجویانه، دوستی
و همکاری با تمام خلق های منطقه
و جهان صورت میکیرد .

جمهوری دمو کراتیک افغانستان
دفاع از استقلال ملي ، حاکمیت ملي
تمامیت ارضی ، تحکیم عمیق دست
آورد های انقلاب ثور و تحقق
اهداف و ارمان های والای آن، تحکیم
رشد و تکامل بیش از پیش نظام
مترقی و پیشرو در جمهوری
دمو کراتیک افغانستان ، تامین
اشتراک وسیع و فعال زحمتکشان
و تمام نیرو های دمو کرا تیک ،
ترقیخواه و وطن پرست کشور در
تحولات انقلاب ملي و دمو کرا تیک
ضد فیودالی و ضد امپریا لیستی
و دفاع از وطن و انقلاب ثور را گه
توسط حزب دمو کراتیک خلق
افغانستان و شورای انقلابی صورت
میکیرد ، وظیفه خود میداند .

بمنظور تحقق اهداف مذکوره ،
شورای انقلابی جمهوری دمو کراتیک

اعلامیی د درناوی په اساس دسوله
ایز او دسمیمی او دنېری له ټولسو
خلکو سره ددو ستی او همکا ری د
سیاست په بنستی صورت هو می .
دافغا نستان دمو کرا تیک
جمهوریت له ملي استقلال ، ملي
حاکمیت اود ځمکی دتما میت نه
دفاع ، دبور دانقلاب دګو ټورهینګښت
اودهغه دلوړو هد فونو او ارما نونو
تحقیق ، دافغا نستان په دمو کراتیک
جمهوریت کی دفتر قی او پرمخ -
تلونکی نظام له پخوا نه زیارات
هینګښت ، ودی او بشپړ تیک ، دفیو -
دالي ضد او امپریالیستی ضد ، ملي
او دمو کرا تیک انقلاب په بدلونا او
دھیواداود ثور دانقلاب په دفاع کی
دھیواد د زیار کنسانو او تو لسو
دمو کراتیکو ، ترقی غو بستونکو
او وطن پالونکو قوتونو دیراخه
ګډون تامین چې دافغا نستان دخلکود
دمو کرا تیک ګوند او دانقلابی
شورا له خوا صورت هو می ، خپله
وظیفه کنی .

دپور ته ذکر شو یو هد فو نو
دانتفق په منظور دافغا نستان
دمو کرا تیک جمهوریت اندلا بی

رسمي جرګه

افغا نستان به متابه عاليترین اور گان (مقام) قدرت دولتي کشور و ممثل واقعی آزادی اراده تمام مردم افغا نستان فيصله نمود که نازمان تصویب قانون اساسی جمهو ری دمو کرا تیک افغا نستان بوسیله لویه جرگه (شورای عالی) این اصول اساسی جمهو ری دمو کرا تیک افغا نستان منظور و نافذ گردد .

شورا د هیواد دجیر لوړ رو لته قدرن داور گان (مقام) او د افغا نستان د ټواو خلکو دارادی د آزادی درښتینی ممثل په توګه پريکړه وکړه چې دلویسي جرگه (عالی شورا) له خوا د افغا نستان د دمو کراتیک جمهو ریت د اساسی قا نون د تصویب ترو خته پوری دی د افغا نستان د دمو کرا تیک جمهور یت دغه اسا سی اصول منظور او نافذ شی .

رسیح جریبه

- لومړی فصل : دیولنیز، سیاسی او اقتصادی نظام اساسات دوهم فصل : داتبا عو اسا سی حقوق او مکلفیتو نه دریم فصل : دافغا نستان ددمو- کراتیک جمهوریت لویه جرگه (عالی شورا)
- مکلفیت های اتباع فصل سوم : لویه جرگه (شورای عالی) جمهوری دمو کراتیک افغانستان فصل چارم : شو رای انقلابی جمهوری دمو کراتیک افغانستان فصل پنجم : شو رای وزیران جمهوری دمو کراتیک افغانستان . فصل ششم : اور ګانههای محلی قدرت دولتی واداره فصل هفتم : نظام قضایی و فعالیت محکم فصل هشتم : خارنووا لی فصل نهم : نشان ، بیرق ، پایتحت فصل دهم : احکام نهایی
- خلورم فصل : دافغا نستان ددمو- کراتیک جمهوریت انقلابی شورا پنځم فصل : دافغا نستان ددمو- کراتیک جمهوریت دوزیرانو شورا شیزرم فصل : ددولتی قدرت او اداری سیمه ایز اور ګانونه اووم فصل : قضایی نظام او د محکمو فعالیت اتم فصل : خارنووالی نهم فصل : نبان ، بېرغ ، پایتحت لسم فصل : نهایی حکمونه

دستی جریده

فصل اول

اساسات نظام اجتماعی سیاسی و اقتصادی

لومری فصل

دیلوکسیز، سیاسی ار امصادی نظام اساسا

ماده اول :

جمهوری دموکرا نیک افغانستان دولت مستقل و دمو کرا تیک تمام مردم زحمت کش مسلمان افغانستان اعم از کار گران ، دهقانان، کسبه کاران ، کوچیان ، روشنفکران و سایر زحمتکشان و تمام نیروهای دمو کرا تیک و وطنپرست کلیه ملت ها و اقوام کشور میباشد .

ماده دوم :

دولت برای رفاه و سعادت مردم خدمت نموده ، زندگی صلح آمیز ، مصیون و آرام . رشد همه جانبی افراد ، حفظ حقوق ، ملکیت، حیثیت رسوم و عنعنات ملی ایشان را تامین میکند . در جمهوری دمو کرا تیک افغانستان قدرت دولتی متعلق به زحمتکشان شهر وده میباشد و توسط اورکان های کاملاً دولتی و محلی که از طریق دمو کرا تیک تاسیس میشود عملی میگردد .

لو هری ماده :

داغا نستان دمو کرا نیک جمهوری دیلوکسیز دهیو لو مسلما نو زیارایستو نکو خلکو اعم له کارگرانو بزکرانو ، کسبگرو ، کو چیا نو، روشنفکرا نو او د نورو زیارکنیا نو اود هیواد دیلو لو ملیتو نو او قو مونو اود هیواد دیلو دمو کراتیکواو هیواد پالونکو قوتو نو مستقل او دمو کرا تیک دولت دی .

دو همه ماده :

دولت دخلکو دسو کا لسی او نیکمر غی لپاره خد مت کوی، دافرادو سوله ایز ، مصونون او سو کاله زوند او هر اړ خیزه وده اود هفوی د حقوق قو، ملکیت ، حیثیت ، رسوم او ملی عنعننا تو سا تنه تا مینوی . د افغانستان په دمو کرا تیک جمهوریت کی دو لته قدرت دنبیار او کلی په زیار کنیا نو پوری اړه لری اود بشپړو دو لته او سیمه ایزو او رگا نو له خوا چې په دمو کراتیک ډول منځته را څی عملی کیزی .

رسمي جريله

ماده سوم :

قدرت زحمتکشان در جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان متکی به جبهه وسیع ملي پدر وطن است گه کلیه کارگران ، دهقانان ، کسبه کاران ، کو چیان ، روشنفکران زنان ، جوانان و نمایندگان تمام ملیت ها و اقوام ، کلیه نیرو های مترقبی ، دمو کرا تیک و وطن برست و سازمان های اجتماعی و سیاسی کشور را تحت رهبری حزب دمو کرا تیک خلق افغا نستان به اساس برنامه عمومی اعمار جامعه نوین ، آزاد و دموکراتیک متح میسازد .

جهبه ملي پدر وطن موظف است تا در اتحاد تمام نیرو های خلق جهت فعالیت مشترک در تعییل وظایف انکشاف ملي و دمو کراتیک کشور ، در تربیه مردم به روحیه وطن پرستانه و جلب وسیع اتباع در اداره امور دولت و جامعه مساعدت کند .

ماده چارم :

حزب دموکراتیک خلق افغانستان حزب طبقه کارگر و تمام زحمتکشان کشور، نیروی رهبری کننده و سوق دهنده جامعه و دولت بوده بیانگر دی، دکارگرا نو، روشنفکرها نو،

دریمه ماده :

دافغا نستان پسه دمو کراتیک جمهوریت کی دزیار کنیا نو قدرت دیلار وطنی پهپرا خه ملي جبهه متکی دی چی کارگران، بزگران، کسبکران، کو چیان، روشنفکران، بنیخی، چوا نان اود هیواد ټولسو ملیتو نو او قو مو نو، ټولو مترقی او وطن پا لو نکو قو تو نواو ټولنیزو اوسیاسی ساز ما نو نو نما یندگان دافغا نستان دخلکو ددمو کرا تیک کوند تر لارښو ونی لاندی دنوی، آزا دی اود مو کرا تیکی تو لنی دجو ړو لو تر عمومی پروگرام لاندی سره یو مو ټی کوي .

دیلار وطنی ملي جبهه مو ظفه ده چی دهیواد دملی پراختیا او دمو کراتیکو دندو په تعییل، په وطن پالو نکی رو حیه دخلکو په روز نه او دهولنی اودو لت دچارو په اداره کسی داتباعو دپراخه جلب لپاره دخلکو دهولو قو تو نو په یو موقی کو لو کی مرسته و ګری .

څلور مه ماده :

دافغا نستان دخلکو دمو کراتیک ګوند، دهیواد دکارگری طبقی او ټولو زیار کنیا نو ګو ند، دهولنی اودولت لارښو نکی او سوق کوو نکی قوت دکارگرا نو، روشنفکرها نو،

رسانی جریله

رو شنفکران . تمام ژهمتکشان و نیرو های ملی و دمو کرا تیک و مدافع ثابت قدم منافع واقعی تمام خلق های ساکن وطن واحد افغا نستان میباشد .

حزب دمو کرا تیک خلق افغانستان به اساس اراده خلق افغا نستان اصول انقلاب ملی و دمو کرا تیک را در سیاست داخلی و خارجی خویش ملاک عمل قرار داده ، تعمیل تدریجی اهداف و وظایف انقلاب ثور را تعیین نموده مبارزه تمام خلق افغا نستان را در ایجاد جامعه نوین ، عادلانه و فارغ استثمار فرد از فرد رهبری میکند .

ماده پنجم :

در جمهوری دمو کرا تیک افغانستان احترام ، رعایت و حفظ دین مبین اسلام تامین میشود و آزادی اجرای مراسم دینی و مذهبی برای تمام مسلمانان تضمین میگردد .

پیروان سایر ادیان در اجرای مراسم دینی و مذهبی شان که آسایش و امنیت جامعه را تهدید ننماید آزادی کامل دارند .

هیچ یک از اتباع حق ندارد از دین به مقصد تبلیغات ضد ملی و

تپولو زیار ایستادن نکو او مای دمو کرا تیک قو تو نو دارادی بنگا زندوی اودافغا نستان دوا حد وطن دهه لو او سیدو نکو خلکو دربنینو گتهو ثابت قد مه مدا فمع دی .

داغفا نستان دمو کرا تیک گو ندد افغا نستان دخلکو دارا دی په اساس په خپل کور نی او با ندنی سیا سمت کی دملی او دمو کرا تیک انقلاب اصول دعمل ملاک گر خوی ، دشور دانقلا بهدفو نو او دندو تدریجی تعمیل ټاکی دنوی ، عا دلا نه اودفرد له خوا دفرد داستشار نه د خلاصی ټولنی دجوړیدلو په لار کی داغفا نستان دهولو خلکو دمبا رزی لارښو ونه کوي .

پنجمه ماده :

داغفا نستان په دمو کرا تیک جمهوری ریت کی داسلام دسپیڅلی دین در ناوی ، رعا یت او سا ټنه تا مینیزی اوده لو مسلما نا نسو لپاره ددینی او مذہبی مرا سمود پای ته رسولو آزادی تضمینیزی .

دنوروادیا نو پیروان د خپل دینی او مذهبی مرا سمو پسه سر ته رسو لو کی چې دهه لنی هو سا یې او امنیت اخلاق نه کاندی بشپړه آزا دی لري .

له اتباعو نه هیڅوک حق نه لری چې له دین نه دملی ضد اود خلکو

رسماح بیتہ

ضد مردمی و سیلہ ارتکاب سایر اعمال خلاف منافع جمہوری ری دمو کرا تیک افغانستان و خلق افغانستان استفاده کند.

دولت به فعالیت های وطن پرستانه روحانیون و علمای دینی در اجرای وظایف و مکلفیت های شان کمک و مساعدت میگند.

مادہ ششم :

در جمهوری دمو کرا تیک افغانستان فعالیت های اتحادیه های کارگری ، سازمان های زنان و جوانان ، انجمن های علمی ، کلتوری و هنری و سایر سازمان های اجتماعی و دمو کرا تیک زحمتکشان که در صفوف خویش کار گران ، دهقانان ، کسبه کاران ، روشنفکران و سایر اهالی را به مقصد بالابدن تشکل و ارتقای فعالیت های اجتماعی و تولیدی ، تعییل اهداف و وظایف انقلاب ثور و تامین منافع خاصه ایشان متحد میسازند تشویق و شتنی نم. مشبود .

ماده هفتم :

داغا نستان دمو کرا تیک جمهور - جمهو رى دمو کرا تیک افغا نستان
پېت دېو لو ملېتو نو ، قو مو نو او سیاست تساوی حقوق ، دوستی

ضمنه تبلیغات تو اود افغانستان ددمو.
کراتیک جمهوریت او دافغانستان
دخلکو دگټیو خلاف دنو رو اعمما لو
دار تکاب دوسیلی په مقصد استفاده
وکړي .

دو لـت درو حـا نـيـو نـو او دـيـنـيـ عـاـ.
لـمانـو وـطـنـپـرـسـتاـ نـه فـعاـ لـيـتوـ نـسـوـ
سـرـه دـهـغـوـيـ دـدـنـدـو او مـكـلـفـيـتوـ نـوـ پـهـ
پـايـ تـهـ رـسـوـلـوـ کـيـ مـرـ سـتـهـ اوـمـسـاعـدـتـ
کـويـ.

شیوه ماده :

دافغا نستان په دمو کرا تیک
جمهوریت کی دکار گری اتحاد یو
دبیخو او خوا نا نو دساز ما نونو،
دلعمی، گلتوری او هنری انجمنو نواو
دریار کبنا نو دنورو یو لنيزو او
دمو کرا تیکو ساز ما نو نو چی په
خپلو صفو فو کی کار گران، بز گران
کسبگران، رو شنفکران او نو ر
خلک دتشکل دلوه والی او دهولنیزو
او تولیدی فعا لیتو نو دار تقـاـد،
ثور دانقلا بدھد فو نو اودند ود
تعمیل اود هغوي دخا نکړ وګټوـد
تا مین په مقصد یو مو قـیـ کـوـیـ
نشو یق او ملا تر کـمـزـیـ .

اولیہ مادہ:

داغفا نستان دمو کرا تیک جمهور
پیت دهولو ملپتو نو ، قو مو نو او

رسیح بر پایه

برادرانه و رشد همه جانبه تمام ملیت‌ها، اقوام و قبایل اعم از خورد و بزرگ ساکن در وطن واحد مان افغانستان را عملی ساخته به همبستگی زحمتکشان تمام ملیت‌ها، اقوام و قبایل کشور در مبارزه به منظور تحقق اهداف و ارمان‌های انقلاب ثور مساعدت کرده و حقوق قانونی ایشانرا تامین و تضمیم می‌کند.

هدف جمهوری دموکرا تیک افغانستان امحای عدم تساوی در سطح رشد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تمام مناطق کشور می‌باشد. جمهوری دموکراتیک افغانستان بهترین و گرانمایه ترین آثار میراث فرهنگی و عنعنات تمام ملیت‌ها، اقوام و قبایل کشور را حفظ و انتشار می‌دهد.

ماده هشتم :

قوای مسلح و خارندوی جمهوری دموکرا تیک افغانستان از دست آوردهای انقلاب ثور، استقلال ملی وحدت و تمامیت ارضی و حاکمیت ملی کشور دفاع می‌کند.

دولت به منظور تقویه و استحکام قوای مسلح و خارندوی و تربیه

قبیلو اعم له لوی او کوچنی نه چی زمون په واحد وطن افغا نستان کسی او سیپری دحقو قو دبرا بر بست، دورو ر گلو یزی دوستی اود هر اړه خیزی ودی سیا سست عملی کوی دثور دانقلاب دهد فو نو او ار ما نسونو دتحقق په منظور په مبا رزه کې دهیواد دټولو ملیتو نو، قو مو نسو او قبیلو په یووا لی کې معا عدت کوی اود هغوي قا نو نی حقوق تا میسن او تضمیمنو .

داغفا نستان ددمو کسرا تیک جمهوریت هدف دهیواد دټو لسو سیمومو داقتاصا دی، اجتماعا عی او فرهنگی ودی په سطح کې دنای بر ابری له منځه وړل دی .

داغفا نستان دمو کرا تیک جمهوریت دهیواد دټو لو ملیتو نو قو مو نو او قبیلو فرهنگی دیسر بنده او گران آثار او عنعنات معا تسي اوږدا ختیا ورکوی .

اتمه ماده :

داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت وسله وال پوش او خارندوی دهیواد دانقلاب له ګتهو، ملی استقلال، دخیمکی وحدت او تمامیت او ملی حاکمیت نه دفاع کوی .

دو لست دوسله وال پوش او خارندوی دیپیاوې توبه او استحکام اود هغو

رسکی جریده

دمنسو بینو دوطن پا لنى او لـه
وطن سره دمینى ، دثور دانقلاب د
هندفونواوارما نونوسره دصدا قـت ،
دنورو هیوادونو لهزیارکبسانو سره د
یووالى په روحیه دروزلو په منظور
او په ټولنیز او سیا سی ژو نـد
کـی دوسله وال پـوچ دمندو بینـود
گـیدون دـتا مـین اوـد هـغـوـی دـکـورـ نـیـود
مـادـی وـضـعـی دـبـنـهـواـ لـی پـهـ منـظـورـ
لـازـمـ تـدـ بـیـرـ وـنـهـ نـیـسـھـیـ .

ماده نهم :

دولت نقش وطن پـرـستانـهـ
سران و ریـشـ سـفـیدـانـ وـ تمـامـ
اعضـایـ قـبـایـلـ کـشـورـ رـاـ کـهـ درـنوـاحـیـ
خـودـ صـلـحـ ،ـ برـادرـیـ وـ آـرامـیـ رـاـ
تمـامـ وـ اـزـ سـرـ حدـاتـ جـمـهـوـرـیـ
دـموـ کـراـ تـیـکـ اـفـغاـ نـسـتـانـ دـفـاعـ
مـیـکـنـدـ ،ـ پـشـتـیـبـانـیـ بـهـ عـمـلـ مـیـ آـورـدـ
وـ درـ تـعـمـیـلـ موـثـرـایـ فـعـالـیـتـ نـجـیـبـانـهـ
مسـاعـدـتـ هـمـهـ جـانـبـهـ رـاـ بـهـ آـنـانـ
مـبـذـولـ مـیدـارـدـ .

ماده دهم :

سـیـاسـتـ خـارـجـیـ جـمـهـوـرـیـ
دـموـ کـراـ تـیـکـ اـفـغاـ نـسـتـانـ بـرـتـحـکـیـمـ
صلـحـ عـامـ وـ تـامـ ،ـ اـنـکـشـافـ هـمـکـارـیـ
هـمـایـ وـسـیـعـ بـیـنـ الـلـلـیـ وـ حـفـظـ مـنـافـعـ
دولـتـیـ کـشـورـ اـسـتـوارـ اـسـتـ .

دوـ لـتـ دـهـیـوـادـ دـقـبـاـ يـلوـ دـمـشـرـاـ نـوـ،
سـپـیـیـنـ بـیـرـ اوـ تـوـ لـوـ غـرـوـ دـوـطـنـپـرـ.
ستـاـ نـهـ رـوـلـ چـیـ پـهـ خـیـلـوـ سـیـمـوـ کـیـ
سـوـلـهـ،ـ وـرـوـرـیـ اوـ هـوـ سـاـ بـیـ تـاـ مـیـنـ
اوـ دـافـغـاـ نـسـتـانـ دـدـموـ کـراـ تـیـکـ
جـمـهـورـیـتـ لـهـ پـوـلـوـنـهـ دـفـاعـ کـوـیـ
مـسـلـاتـهـ کـوـیـ اوـ دـدـغـهـ پـتـمنـ فـعـاـ لـیـتـ
پـهـ اـغـیـزـ مـنـ تـعـمـیـلـ کـیـ لـهـ هـغـوـیـ سـرهـ
هرـ اـهـ خـیـزـهـ مـرـ سـتـهـ کـوـیـ .

لسـمـهـ مـادـهـ :

دـافـغـاـ نـسـتـانـ دـدـموـ کـراـ تـیـکـ
جـمـهـورـیـتـ خـارـجـیـ سـیـاسـتـ دـبـشـپـرـیـ
سـوـلـیـ پـهـ ټـیـنـگـبـنـتـ ،ـ دـبـینـ الـلـلـیـ
برـاخـیـ هـمـکـاـ رـیـ پـهـ پـرـاـ خـتـیـاـ اوـ دـ
هـیـوـادـ دـدـوـ لـتـیـ گـتـیـوـ پـهـ سـاتـنـهـ اـسـتـوارـ
دـیـ .

د سیمې جریده

اساس فعالیت سیاست خارجی
جمهوری دموکراتیک افغانستان را اصول همزیستی مسالمت آمیز و سیاست عدم انسلاک مشتب و فعال تشکیل میدهد .

ماډه یاز دهه :

جمهوری دموکراتیک افغانستان دوستی و همکاری همه جانبه عنعنوي خود را با اتحاد شوروی و همکاری و هناسبات دوستی را با سایر ممالک اتحاد سو سیا لیستی بر اصل همبستگی انترنا سیو نا لیستی توسعه و استعفکام می بخشد .

ماډه دوازدهم :

جمهوری دموکراتیک افغانستان بحیث یک کشور صلح جو برای حفظ و تحکیم مناسبات دوستانه با سایر ممالک ، بخصوص با ممالک همسایه و تمام ملل و دول مسلمان براساس احترام متقابل به استقلال ملی و حاکمیت ملی ، تمامیت ارضی و عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر مجدانه سعی نموده و جهت توحید مساعی مسلما نان و سایر خلق ها در تلاش عمومی برای صلح ، آزادی

د افغانستان دموکرا تیمک جمهوریت دخار جی سیا سست د فعالیت اساس دسو له ایز گه ژوند اصول او عدم انسلاک مشتب او فعال سیا سست تشکیلوي .

یوولسمه ماډه :

د افغا نستان دموکرا تیمک جمهوریت خپله هر اړه خیزه عنعنوي دوستی او همکاری له شوروی اتحاد سره او ددو سنتی او د همکاری منا سبات دسو سیا لیستی اتحاد له نورو هیوادو نو سره دانترنا سیونا لیستی یووا لی پر اصل پسراخ او تینګوی .

دو لسمه ماډه :

د افغا نستان دموکرا تیمک جمهوریت دیو سو له غوښتو نکی هیواد په حیث دنو روھیوا دو نو مخصوصا د ګاونه یو هیوادو نو او د نړی ټولو مسلما نو ملتونه مناسباتو دسا تنی او تینګنېت لپاره ملسي استقلال ، ملي حاکمیت او د خمکی تما میت ته دمتقا بل احترام او د یو بل په کور نیو چارو کی دلا س نه وهلو په اسا س په تینګه زیارباسي او د سو لی ، آزا دی ، تر قسی او د دوی په منځکی د همکاری له پاره په عمومی هڅه کې د مسلما نو او نورو

رسکم جوړیله

خلکو د ګوښېښو تو دیو والی سره ترقى و همکاری بین ایشان مساعدت میکنند . مرسته کوي .

ماده سیز ده :

جمهو ری دموکراتیک افغانستان برای حل عادلانه و صلح آمیز تمام مسایل حل نشده مو جوده بین کشور های همسایه در منطقه بر اساس اراده نیک و اصول هم زیستی مسالمت آمیز صرف مساعی میکنند .

ماده چاردهم :

جمهو ری دموکراتیک افغانستان از مبارزه ملل و خلق های جهان برای صلح ، آزادی ملی و اجتماعی دمو کراسی ، ترقی و بر ضد استعمار ، استعمار نو و امپریالیزم ، بر ضد صهیونیزم ، راسیزم ، فاشیزم تبعیض نژادی و اپارتايد پشتیبانی میکند .

ماده پانزدهم :

جمهو ری دموکراتیک افغانستان بخاطر دفاع از صلح جهانی ، در جهت خلع سلاح عمومی و قطع مسا بقات تسليحاتی ، جلو گیری از توسعه اسلحه ذریعی ، از بین بردن پایگاه های نظامی متجاوز در قلمرو بیکا نکان ، انکشاف و تعیق پروسه تخفیف تشنیجات بین المللی و استقرار نظام عادلانه اقتصادی بین-

دیار لسمه ما ده :

داغفا نستان دمو کرا تیک جمهو ریت په سیمه کی دگا و نه یسو هیوادو نوتر منځ دهولونا حلهموجو دو مسا یلو دعا دلانه او سو له ایز حل لپاره دنیکی ارا دی او سو له ایز ګډوونداصو لو په اساس زیار باسی .

خوار لسمه ماده :

داغفا نستان دمو کرا تیک جمهوریت دسو لی ، ملی او اجتماعی از ازادی ، دموکراسی ، ترقی لپاره اوداستعمار ، نوی استعمار اوامپریا ، یا لیزم په خلاف ، دصهیو نیزم ، رسیزم ، فاشیزم ، نژادی تبعیض او اپارتايد په خلاف دنری دملتو نو او خلکو دمبارزو ملاتر کوي .

پنځلسنه ما ده :

داغفا نستان دمو کرا تیک جمهوریت دنریوالی سولی ددفعه لپاره ، دعمو می بی وسلی کو لو او دتسليحاتی مسا یقو دبند ولو ، دذروی وسلی د پر اختیا دمخنیوی ، دپردیو په خاوره کی دتیری کونکو نظامی هیو دله منځه وړ لو ، دبین المللی کشا لسو دتخفیف دیرو سی دپر اختیا اوژوره اتیا او دبین المللی اقتضا دی عا دلانه

رسمی جریده

نظم دهینگیدلو په لارکي زيار باسي. المللی مساعی به عمل هی آورد . در جمهوري دمو کرا تیک افغانستان تبلیغ جنگ منتوع است .

ماده شانزدهم :

جمهوري دمو کرا تیک افغا نستان منشور ساز مان ملل متحد وا صول قبول شده عمومی حقوق بین الملل را احترام ورعا يت کرده از فعالیت های سازمان ملل متحد مبنی بر تحکیم صلح و انکشاف همکاری های بین المللی پشتیبانی میکند .

ماده هفدهم :

در جمهوري دمو کرا تیک افغا نستان ملکیت به اشکال دولتی (ملکیت عامه مردم) کو پرا تیفي ، خصوصی و ملکیت شخصی وجود دارد .

دولت تمام اشکال ملکیت قانونی را حفظ و دفاع میکند .

ملکیت منابع زیر زمینی ، سایر منابع طبیعی، منابع اثری، بانکها، موسسات بیمه ، وسائل عمدہ تولید در صنایع تقلیله ، دستگاه های مخابراتی رادیو و تلویزیون منحصر به دولت میباشد .

ملکیت عامه مردم از حمایه مخصوص ص بر خور دار است .

د افغا نستان دمو کرا تیک جمهوریت دملگرو ملتونو دسازمان دمنشور اود بین المللی حقوق قو دعمومی مثل شویو اصولو در ناوی اورعايت کوي ، دسولی دهینگښت اود بین المللی همکاریو دپرا ختیا په بنا دملگرو ملتونو دسا زمان دفعاليتو نو ملاتېر کوي .

شیارسمه ماده :

د افغا نستان دمو کرا تیک جمهوریت دملگرو ملتونو دسازمان دمنشور اود بین المللی حقوق قو دعمومی مثل شویو اصولو در ناوی اورعايت کوي ، دسولی دهینگښت اود بین المللی همکاریو دپرا ختیا په بنا دملگرو ملتونو دسا زمان دفعاليتو نو ملاتېر کوي .

او لسمه ما ده :

د افغا نستان په دمو کرا تیک جمهوریت کی ملکیت په دو لتسی (دخلکو عام ملکیت) کو پرا تیفي ، خصوصی اود شخصی ملکیت په بنیو مو جود دی .

دو لت دملکیت په لی قا نو نی بنی ساتی او دفاع یی کوي .

دھمکی لاندی منا بعو ، دنو رو طبیعی منا بعو ، دانز زی دمنا بعو دبا نکو نو، دبیمه دمو سسو او په درندو صنا یعو کی دتو لید عمدہ وسائلو ، دمخابراتی دستگاوه، د را دیو او تلو یز یون ملکیت په دولت پوری منحصر دی .

رسمی جمله

دولت فعالیت شرکتها بی راکه در آن سهم دارد تشویق ، حمایه و نظارت میکند .

ماده هجدهم :

دولت رشد اقتصاد ملی را به منظور امحای عقب ماندگی اقتصادی کشور ، ارتقای سطح زندگی خلق های تمام ملیت ها . اقوام و قبایل افغا نستان ، امحای تمام انواع استثمار و اعمار جامعه نو مطابق به آرمانهای انقلاب ثورسوق میدهد . دولت به این منظور پلان های انکشاف اجتماعی و اقتصادی راکه متنکی به فعالیت سازنده و خلاق زحمت کشان است، علم امراض و تنظیم می کند .

دولت تشیبات خصوصی را تشویق ، حمایه و کنترول میکند و در زمینه مساعدة مادی و معنوی مینماید .

ماده نزدهم :

دولت ملکیت دهقانان و ساپر زمینداران را بر زمین مطابق به احکام قانون ، محترم شمرده و تضمین میکند .

دولت جهت تعییل تحرولات دمو کرا تیک در زراعت به نفع توده های وسیع دهقانان و با اشتراک

دو لت د همتو شرکتو نو دفعالیت چی په کی و نیهه لری تشویق ، حمایت او خارنه کوي .

اتلسمه ماده :

دولت دملی اقتصاد وده دهیواد د اقتصادی بیرته پاتیوالی دلنه منحه وړلو . دافغا نستان دټو لسو مليتو نو ، فو مو نو او قبايلو دخلکو دروند دسطحی دلوړه ولواو داستنمار دټولو پولو نو دله منحه وړلو اود ثور دانقلاب دار ما نو نو سره سم دنوی تو لنی دجوړه لو په منظور سو قوي .

دو لت په دی منظور دټو لنیزی او اقتصادی پراختیا پلا نو نه چی دزیار کښنا نو په جوړه ونکی او خلاق فعالیت ولاپه دی په علمی پول طرح او تنظیموی .

دو لتخصوصی تشیبات تشویق ، حمایت او کنترول او په دی هکله مادی او معنوی مرسته کوي .

نو لسمه ماده :

دولت په ځمکه با ندی دېز ګرانو او نورو زمیندا را نو ملکیستادقا نون سره سم محترم ګنۍ او تضمین بی کوي .

دولت په ځرنه کښی ددمو کرا - تیکو بد لو نو نو دتعییل له پاره دېز ګرا نو دپرا خو پر ګنو په ګټه اود

رسانی جنگل

فعال ایشان تدبیر اتحاد میکند، به همین دلیل که فعال گنون نه بیرو نه نیسی او بن گرانو سره دبانکی پورونو اله لاری لازمه مرسته کوی، ذکر نی ده ماشین آلات زراعتی، تخم های ماشین آلات زراعتی، کود کیمیا وی نیخواسته اصلح شده، کود کیمیا وی فروش محصولات و مواد خارج زراعتی مساعدت میکند، رشد و اکشاف کو پراتیف های تو لیدی استهلاکی و سایر انواع آنرا در زراعت تشویق و حمایه مینماید.

ماده بیستم :

دولت برای کو چیان ، قبایل و مالداران امکانات استفاده رایگان را از چراگاه ها به صورت عادلانه تضمین مینماید و برای کو چیان حق سیر آزادانه را در قلمرو کشور نیز تضمین میکند.

دولت برای کو چیان ، قبایل و مالداران از طریق کمک های بلاعوض و قرضه های بانکی به شرایط با امتیاز ، مساعدت لازمه مینماید و سایر مساعدت ها را در راه رشد مالداری فروش محصولات وارتقای سطح زندگی مادی ، فر هنگی و معیشتی ایشان مبذول می دارد .

هموی به فعال گنون نه بیرو نه نیسی او پر ایفونو اود هفه دنزو رو چولونو وده او پر احتیا تشویق او حما یه کوی په کرنه کی دتولیدی. استهلاکی کو پر ایفونو اود هفه دنزو رو چولونو وده او پر احتیا تشویق او حما یه کوی .

شلهه ماده :

دو لت دکو چیا نو ، قبا یلو او مالدارانو لپاره له خپ خایو نونه وه ور یا چول استفاده به عادلانه چول تضمینوی اود کو چیا نو لپا ره دهیواد به خاوره کی په آزاد چول د گرخیدو حق هم تضمینوی .

دولت کو چیانو ، قبایلو او ما - لدارانو ته دبی عوضه مرسته او امتیازلرو نکو شر طو نو سره دبانکی بور له لاری لازمه مرسته کوی . نوری مرستی ده هوی دمالداری پنه وده ، دمحصو لاتو په پلورلو او د زونددمامدی، فر هنگی او معیشتی سطحی به لو رو لو کی کوی .

رسکمی جریلار

ماده بیست و یکم :

جمهو ری دموکراتیک افغانستان فعالیت های تولیدی کسبه کاران ، اتحاد داو طلبانه ایشان را در کو پراتیف های تولیدی به منظور موثریت بیشتر ساز مانده تولید تمامین مواد خام و فروش محصولات تشویق و حمایه میکند .

دولت مطابق به قانون ، مصوونیت سرمایه گذاری های خصوصی را به منظور اکتشاف اقتصاد ملی تضمین و اشتراک سرمایه داران ملی را در اکتشاف صنایع ، خدمات ترا نسپو رت و زراعت تشویق و حمایه میکند .

دولت با در نظر داشت منافع ملی تمام مردم افغا نستان در عرصه تجارت ، اکتشاف تجارت داخلی و خارجی را تشویق و نظارت میکند . به این منظور دولت پرچون فروشی و عمده فروشی آزادانه را مجاز دانسته و کنترول عمومی قیم را بدوش دارد ، به شرکت های تجاری و تاجران ملی در عملی ساختن تجارت خارجی ، واردات و صادرات مساعدت میکند ، افزایش تولیدات و ارتقای کیفیت اموال صادراتی را تشویق و در مقابل رقابت انحصار امپریا لیستی حمایت میکند .

بیوویشمته ماده :

داغفا نستان دمو کرا تیک جمهو ریت دکسپکرو تو لیدی فعا لیت ، دتو لید دسا زمان ور کو لسود زیاتی اغیزی . داو مو موادو دتا مین اود محصولاتو دپلورلو په منظور په تو لیدی کو پرا تیفو نو ک دهغوى يو والى تشو یق او حما یه کوي .

دولت دملی اقتصاد پرا ختیا په منظور دخصو صی پا نگه اچو لو مصوونیت دقانون سره سم تضمینوی اود صنا یعو په پرا ختیا ، خدمه تو ، ترا نسپو رت او کر نه کی دملی پانگه والو گاهون تشو یق او حما یه کوي .

دولت داغفا نستان دقو لو خلکود ملی گنهو په پام کی نیو لو سره تجرا رت په چکر کی دکور نسی او باندنه تجرا رت دپرا ختیا تشو یق او بخار نه کوي ، په دی منظور دولت پرچون پلورنه او عمده پلورنه په آزاد چول مجاز گنهی اود بیو عمومی کنترول ور په غا په دی . له تجارتی شو کتونو اوملي تا جرا نو سره دوازداتو او صادراتو باندنه تجارت په عملی کو لو کی مرسته کوي ، د تولید اتو زیا توا لی اود صادراتی مالو نو دکیفیت لوره وا لی هخوی او دامپریا لیستی انحصار دسیا لی په مقا بل کی بی حما یه کوي .

رسمنجیل

ماده بیست و دوم :

دولت ملکیت خصوصی را مطابق به قانون حفظ و حمایت میکند. استفاده از ملکیت خصوصی علیه منافع جامعه و مردم مجاز نیست. دولت ملکیت شخصی اتباع را که از طریق مجاز بدست آمده تضمین میکند.

قانون حق و راست ملکیت خصوصی و شخصی را تعیین و تضمین میکند.

استملاک ملکیت خصوصی در بدل تادیه قیمت مطابق به عدالت اجتماعی و قانون مجاز است.

ماده بیست و سوم :

دولت مطابق به قانون و متکی بر اصل عدالت، انواع و اندازه مالیات را طبق عایدات شخص تعیین میکند.

ماده بیست و چارم :

پالیسی جمهوری دموکرا تیک افغانستان د رساحه انکشاف اجتماعی، فرهنگی و کلتوری بر تحکیم وحدت کارگران، دهقانان کوچیان، روشنفکران، کسبه کاران، تاجران، روحانیون و علمای وطن پرست و تمام نیروهای دموکرا تیک و وطن پرست کشیور تمام مایت ها، اقوام و قبایل

دوه ویشته ماده:

دولت خصوصی ملکیت دقا نون سره سم ساقی او حما یه گویی بی. دخصو صی ملکیت نه دیو لئی او خلکو دگه په خلاف استفا ده مجاز نداده.

دولت داتباعو شخصی ملکیت چی له مجاز لاری په لاس را غلی وی تضمینوی. قا نون دخصو صی او شخصی ملکیت دورا ثبت حق تاکی او تضمینوی بی.

دخصو صی ملکیت استملاک دبی دور کپری په مقا بل کی دیولنیز عدالت او قا نون سره سم مجاز دی.

درویشته ماده:

دولت دقا نون سره سم او دعدالت داصل به اسا س دما لیا تو دو اونه او اندازه دشخض دعا یدا تو سی هسم تاکی.

خلرویشته ماده:

دیو لئیزی، فر هنگی او کلتوری پر احتیبا په سا حه کی دافغا نسستان ددمو کرا تیک جمهور یت پا لیسی دکار گرا نو، بز گرا نو، کوچیانو او رو شنفرکرا نو، کسبه کارا نو، تاجرها نو، روحا نیو نو او د وطن پا لو عا لاما نو او د هیواد دیولو دمو کرا تیک او وطن بالو قو تونو، داشه نستان دهولو ملیتو نو، قو هو نو

رسکم جریله

افغا نستان ، امحای بقایای مناسبات
فیودالی و ماقبل فیودالی ، عقب
ماندگی ، بیکاری ، بیسواڈی ، فقر
مرض و ارتقای سطح زندگی مسادی
و کلتوری هر خانواده استتسوار
است .

به این منظور پرو گرام‌های مبنی
بر امحای کامل بیسواڈی ، انکشاف
و سیع معارف ، حفظ الصحراء و
تامینات اجتماعی علم و تحقیق
کلتور و هنر ، تربیت بدنی و
سپورت و خدمات معیشتی به
صورت متداوم عملی میگردد .

ماده بیست و پنجم :

دولت تامین منازل مسکو نسی
مساعد را برای زحمت کشان یکی
از وظایف عمدۀ خود می شمارد .

ماده بیست و ششم :

خانواده ، مادر و طفل تحت
حمایه خاص دولت قرار میگیرد ،
دولت در مورد صحت مادر و طفل
توجه خاصی مبذول میدارد و جهت
ایجاد شرایط وسیع برای زن در
تحصیل ، کسب مسلک و تدارک کار
تدابیر لازم اتخاذ مینماید . اور گان
های دولتی ، سازمان های اجتماعی
و مکاتب موظف اند در تربیت اطفال
به خانواده ها کمک کنند .

او قبل یلو دو حدت پر تیگبیت ، دفیو -
دا لی او ما قبل فیو -
چالی منا سبا تو دبقا یا وو ، بیر ته
پا تیوا لی ، بیکا ری ، بیسوا دی
فقر ، نارو غی پهله منجھه وہ ل - و
اود هری کو زنی دژوندما دی او
کلتوزی سطحی په لو پوتیا استواره
ده . په دی منظور په بشپړ ډول د
بیسواڈی له منجھه وہ لو ، دپو هنی ،
درو غتیا دسا تنی او اجتما عسی
تامینا تو ، علم او تحقیک ، کلتور او
هنر ، بد نی روز نی ، سپورت او
معیشتی خدماتو پراخ انکشاف په
مندا و م ډول عملی کیږی .

پنځه ویشته ماده :

دولت زیار کښانو ته دهستو -
ګنی دمسا عد و کورو نو تا مینول له
خپلو عمه وظیفو خخه بو لی .

شپن ویشته ماده :

کورنی ، مور او کو چنی ددو لت
ټر خاصی حما یی لاندی نیول کیږی .
دو لت دمور او کو چنی درو غتیا
په هکله خاصه پا ملننه کوی اوښه
ته دزده کړی ، دمسلک دتر لاسه
کولواود کار دبرا بر ولو لپا ره لازم
نه بیرو نه نیسی .

دولتشی اور گانونه ، تو لنیز ساز مانو نه
او بنیو نهی مو ظف دی چې د
کوچنیا نو په روز لو کی له کورنیو
سره هرسته وکړی .

رسانی جریده

دولت مواطبت جوانان را به عهده میگیرد ، برای آنان امکانات تعلیم و آموزش مسلکی را فراهم میسازد ، جهت تامین کار به آنان ایجاد شرایط مساعد جهت تربیه معنوی و اخلاقی ، رشد جسمانی و اشتراك وسیع خلاق در اعماد جامعه نوین مساعدت میکند .

دولت دخوانانو مواظبت پسنه غاره اخلى ، دهفوی لپا ره دتعلیم او مسلکی زده کپری امکانات برابروی دهفوی لپاره دکار دتا مین پهخاطر ، دهعنوی او اخلاقي روزنی ، جسمانی و دی اود نوی تولنی په جو رو و لوکی دبراخه او خلاق گیون په منظور هرسته گوي .

فصل

حقوق انسانی و مکلفت های اتباع

دروهمصل

داته اخواص انسانی حقوق ابعادی

ماده بیست و هفتم :

تابعیت جمهوری دمو کرا تیک افغانستان برای تمام مردم افغانستان یکسان و مساوی است .

حصول تا بعیت جمهوری دمو کرا تیک افغانستان و سلب آن توسط قانون تنظیم می گردد .

اتباع افغانستان در خارج از حمایت و پشتیبانی جمهوری دمو کرا تیک افغانستان بر خور دارند هیچ یک از اتباع جمهوری دمو کرا تیک افغانستان به دولت خارجی تسليم داده نمیشود .

اووه ویشته ماده :

داغفا نستان دد مسو کرا تیک جمهور یت تا بعیت داغفا نستان دیولو خلکو لپا ره یو چول او برابر دی .

داغفا نستان دد مسو کرا تیک جمهور یت دتا بعیت لاس ته را وړل او ده هفه له لاسه ور کول دقا نسون پهواسطه تنظیمیری .

داغفا نستان اتابع په خارج کسی داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت له حما یت او ملا ته نه بر خور داره دی . داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت هیچیغ تبعه خارجی دو لته نه نه سپا رسکی .

رسانی جریل

ماده بیست و هشتتم :

تمام اتباع افغانستان در مقابل قانون مساوی اند .

تمام اتباع افغانستان بدون در نظرداشت تعلق نژادی ، ملی ، قبیلوی زبان ، جنس ، محل سکونت و اقامت ، دین ، تحصیلات ، نسبت دارایی و موقف اجتماعی حقوق و مکلفیت های مساوی دارند .

تساوی حقوق اتباع در تمام شیوه زندگی اقتصادی سیاسی اجتماعی و کلتوری تامین میگردد . هیچکس نمیتواند از حقوق و آزادی های دمو کرا تیک علیه منافع جمهو ری دمو کرا تیک افغانستان و حقوق سایر اتباع استفاده کند .

ماده بیست و نهم :

برای اتباع جمهو ری دمو کرا تیک افغانستان حقوق و آزادی های دمو کرا تیک ذیل تامین و تضمین میگردد :

- ۱ - حق زندگی و مصونیت .
- ۲ - آزادی کامل ادای مناسک دین مبین اسلام و همچنان ادای مراسم مذهبی برای پیروان سایر ادیان مطابق به قانون .

انه ویشنمه ماده :

داغفا نستان ټول اتباع دعا نون په مقا بل کې برابر دي . داغفا نستان ټول اتباع دنزا دي . ملی ، قبیلوی ، زبانی ، جنس ، دسلو . ایساو اقا هم خای دین ، زده کړو . نسبت ، شتمنی او ټولنیز مو ټف دتعلق په پام کې نیو لو نه ېړته مساوی حقوق او مکلفیتو نه لوي .

دافتسا دی ، سیا سی ، ټولنیزاو ټلموری ژوندا نه په ټولو چارو کې د اتباعو حقوقو قو برابری تا میېن کېږي .

هیڅوک نشی کولای له دمو کرا . ټیکو حقوقو او ازاد یو نه داغفانستان دمهو کرا تیک جمهور یت دګټه او نزو اتابا عو حقوقو په خلاف استفاده وکړي .

نه ویشنمه ماده :

داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت داتبا عو لپا رهلاند نه دمو کرا تیک حقوق او ازا دی تا مین او تضمینیښوی :

- ۱ - دژوند او مصونیت حق .
- ۲ - داسلام دسپیخلی دین دمنا سکو دشپړه ادا کو لو او همدارنګه دنورو دینو نو دپیروا نو له پاره له قا نون سره سم دمد هبی مرا سمو دادا کولو آزا دی .

رسی جمیل

- ۳- حق کار . دولت جمهت تمامین خلکوپاره داجتماعی کهور کاردحقد تا مینو لو په خاطر تدا بیر نیسی . د مردم تدابیر اتخاذ مینماید ، شرایط کار شرایط کنترو لوی او د کار په هکله مترا قی قوا نین وضع او مترقی وضع و تطبیق می کند .
- ۴- حق و قایه صحت و تمامیات اجتماعی . دولت جمهت انکشاف شبکه های مو سسان حفظ الصحه دولتی و در صورت امکان توسعه خدمات رایگان طبی ، بهبود تا مینات اجتماعی زحمت کشان در صورت از دست دادن قدرت کار و در کهن سالی و همچنین در صورت از دست دادن متکفل برای اعضای خانواده تدا بیر اتخاذ مینماید .
- ۵- حق تحصیل . دولت جمهت رشد و تکامل معارف ملی و مترقی امحای بیسوادی ، تعلیم به زبان مادری ، رشد و توسعه تعلیمات رایگان متوسطه ، عالی ، مسلکی و تحقیکی تدابیر اتخاذ میکند .
- ۶- آزادی فعالیت های علمی ، تحقیکی ، کلتوري و هنری مطابق به اهداف انقلاب ثور .
- ۷- حق بیان آزادانه و علنی فکر حق تشکیل اجتماعات و تظا هرات مساملت آمیز و همچنین حق اتحاد وطن پرستانه در سازمان های دمو کرا تیک و مترقی اجتماعی .
- ۸- دکار حق . دولت دیو لو ئ درو غتیا دسا تنی او د ټولنیزو تا میناتو حق . دولت دحفظ الصحی ددولتی مو سسو دشبو دپرا ختیما او دامکان په صورت کی دوړه یاطبی خدمتو نو دپرا خو لو له پاره دزیار ایستونکو دکار دقدرت دله لاسه ور کولو او زړ یدو په صورت کی او د متکفل دلاسه ور کو لو په حال کی د کور نی دغرو دهولنیزوتا مینا تو دبنییکنی په خا طر تدابیر نیسی .
- ۹- دزده کړی حق . دولت دملی او منز قی پو هنی دودی او تکا مل دبیسموادی دله منهنه وړلو ، په مورنی زبه دزده کړی ، دمنځیو ، لوړو مسلکی او تحقیکی وړ یا زده کړو دودی او پراختیا له پاره تدا بیر نیسی .
- ۱۰- دثور دانقلاب دهد فو نو سره سم دعلمی ، تحقیکی ، کلتوری او عنتری فعا لیتو نو آزا دی .
- ۱۱- په آزاد او خو ګند ډول د فکر دبیان حق ، دسو له ایزواجتمان عاتو او مظا هرو دجو ړو لو حق او عمدا رنګه په اجتماعی دمو کراتیکو او مترقی سازمانو نو کی دوطنبیا - لونکی اتحاد حق .

رسمی حکایت

استفاده از حقوق منابع در چوکاتیکه نظم اجتماعی ، آسایش و امنیت کشور را مختل نکند تو سطه قانون تنظیم میگردد .

۸- مصوّر نیت منزل ، محریت مراسلات ، صحبت های تیلفویی ، مخابرات تلگرافی و سایر انسواع مخا برات به استثنای حالا تیکه در قانون پیش بینی شده است .

۹- حق شکایت . عرض حال فردی و دسته جمعی به اورگان های مربوطه دولت .

ماده سی ام :

هیچکس را نمیتوان مسهم به ارتکاب جرم نمود ، مگر مطابق به احکام قانون .

هیچکس را نمیتوان کرفتار و توقیف نمود مگر مطابق به احتمام قانون .

هیچکس را نمیتوان مجرمات نمود مگر به حکم محکمه و مطابق با حکام قانون که هنگام ارتکاب فعل مورد اتهام نافذ باشد . متهم حق دفاع را دارد .

متهم تا زمانیکه به حکم قطعی محکمه محکوم نشده است بی گناه شناخته میشود .

دبو موهر یو حفو فو نه کنه اخیستل په هغه چوکات کی چی تو لنيز نظم ، دهیواد هو سا ینه او امنیت گهود نکری دقا نون په وا سطه تنظیمیزی .

۸- دکور مصوّر نیت ، دمرا سلا تو تیلفو نی خبرو ، تلگرا فی مخا برآ تو او د مخا بسر ا تو دهولو دو لو نو محرومیت د هفتو حا لا تو نه پر ته چی په قا نون کینی پیش بینی شوی دی .

۹- دشکایت حق ، په خانگری او پله ایز چوی ددو لت مر بو طو اور گا نو نو ته دحال عرض .

دیرشمه ماده :

هیخوک در جرم په ارتکاب نسه تو رن کیزی مگر دقا نون دحکمو نو سره سم .

هیخوک نیویل کیدای او تو قیف کیدای نشی مگر دقا نون لنه حکمو نو سره سم .

هیخوک نشی مجا ذات کیدای مگرد محکمی په حکم او د هغه قا نون له حکمو نو سره سم چی دتور وړ فعل دار تکاب په وخت کی نا فذ وی . تو رن د دفاع حق لری .

تو رن تر هغه وخته یو روی چی ده محکمی په قطعی حکم محکوم شوی نه وی ، بیگناه گهل کیزی .

رسمی جریده

جرم یک امر شخصی است و با ارتکاب آن شخص دیگر مجا زات نمیگردد.

مجازات مخالف کرامت انسانی، شکنجه و تعذیب مجاز نیست.

ماده سی و یکم :

اتباع جمهوری دموکرا تیک افغانستان مکلف اند قوانین، موازین سلوك اجتماعی و آداب و اخلاق انسانی را احترام و رعایت کنند. وظایف و واجیب خود را صادقانه انجام دهند. حقوق و منافع قانونی سایر اشخاص را احترام نموده و بنام شایسته تبعه جمهوری دموکرا تیک افغانستان افتخار نمایند.

ماده سی و دوم :

کار مفید اجتماعی و صادقانه بر مبنای وجود اپاک وطن پرستانه و جیبه مهم و عمل پر افتخار هر تبعه مستعد بکار جمهوری دموکراتیک افغانستان است.

ماده سی و سوم :

دفاع از وطن و دست آوردهای انقلاب ثور، صداقت به اهداف و آرمانهای آن و خدمت به خلق و جیبه عالی و مقدس هریک از اتباع میباشد، خدمت در صفوف قوای مسلح جمهوری دموکرا تیک

جمهوری یو شخصی کار دی او دهجه په ار تکاب بل خواک نه مجا زات کیزی.

دانسا نی کرامت خلاف مجازات شکنجه او تعذیب جواز نلری.

یودیر شمه ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت اتباع مکلف دی چی قوانین اود ټو لنيز او انسانی سلولک، آدابو او اخلاق و موازین احترام او رعایت کړی. خپل وظایف او وجا یې په صادقانه ډول پای ته ورسوی. دنورو اشخا صو دحقو قسو او قانونی ګټو در ناوی وکړی او د افغانستان ددمو کراتیک جمهوریت د تبعه یه غوره نوم وو یا پری.

دوه دیر شمه ماده :

دوطنپرستا نه پاک وجدان پر مبنا ګټور ټو لنيز او صادقا نه کار دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت دکار دهر مستعد تبعه مهمه و جیبه او ویا ړلی عمل دی.

دری دیر شمه ماده :

له وطن او د ثور د انقلاب له ګټونه دفاع، دهجه هد فو نو او آرما نو نو ته صدا قت او خلکو ته خد مت دهر تبعه او په او سپیخلی و جیبه ده د افغانستان ددمو کرا تیک جمهوریت دوسله وال پسونه په مسلح جمهوری دموکرا تیک

رسمي جرگه

افغا نستان مکلفیت پر افتخار ووطن
پر سтанه عالی هریک از اتباع
جمهو ری دمو کرا تیک افغا نستان
میباشد .

صفو نو کی خدمت دافغا نستان د
دمو کرا تیک جمهو ریت دهر تبعه
ویا پلی وطنپر سنا نه لور مکلفیت
دی .

ماده سی و چارم :

جمهو ری دمو کراتیک افغانستان
نام شرایط را مساعد میسازد تا
اتباع از حقوق و آزادی های
دهو کرا تیک خویش طور موثر
استفاده کنند .

خلود دیر شمه ماده :

دافغا نستان دمو کرا تیک
جمهو ریت ټول شرا یط مسا عدوی
ترڅو اتابع له خپلو دمو کرا تیکو
حقو قو او آزاد یو نه په اغیز من
ډول استفا ده وکړي .

فصل سوم

لویه جرگه، شورای عالی، جمهوری دموکراتیک افغانستان

دریم فصل

د افغانستان د دموکراتیک جمهوری لویه جرگه، عالی شورا

ماده سی و پنجم :

لویه جرگه (شو رای عالی)
عالیترین اور گان قدرت دولتی
جمهو ری دمو کرا تیک افغا نستان
میباشد . ترکیب لویه جرگه طرز و
ترتیب کاملا دمو کرا تیک انتخاب
نمایند گان خلق های افغا نستان و
همچنین تشکیل ، صلاحیت و ترتیب
فعالیت آن توسط قانون تنظیم
میگردد .

پنځه دیر شمه ماده :

لویه جرگه (عا لی شورا) دافغا
نستان د دمو کرا تیک جمهوریست
د دولتی قدرت ترکیب لوره اور گان دی .
دلو یې جرگه ترکیب، د افغانستان
دخلکو دنما یند گا نو د بشپړ دمو
کرا تیک انتخاب ډول او تر تیب او
همدا زنګه ده ګنډی تشکیل ، واک او د
فعالیت تر تیب دقا نون په واسطه
تنظیمیزی .

رسئی جرگه

انتخاب نمایند گان خلقه‌ها در لویه جرگه بر اساس رای گیسری عمومی ، آزاد ، سری ، مستقیم و مساوی صورت می‌گیرد .

لویه جرگه در اولین اجلاس خود قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان را تصویب می‌کند .

زمان انتخابات لویه جرگه از طرف شورای انقلابی تعیین واعلام می‌گردد .

په لویه جرگه کی دخلکو دنما – یند گانو انتخاب دعمومی ، آزادی ، پنهانی ، مستقیمی او مساوی را یعنی اختیتنی په اسا س کیږي .

لویه جرگه په خپل لوړه نی احلاس کی دافغانستان ددموکراتیک جمهو ریت اسا سی قانون تصویبوي . دلو بی جرگی دانتخا با تسویه وخت دانقلا بی شورا له خوا تعیین اه اعلامیږي .

فصل چهارم

شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان

څلورم فصل

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت انقلابی شورا

ماده سی و ششم :

تا زمانیکه شرایط لازم جهت انتخاب آزاد و مصئون لویه جرگه (شورا یعالی) مساعد گردد شورای انقلابی عالیترین ارگان قدرت دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان میباشد .

تعداد ، ترکیب و انتصاب یا انتخاب اعضای جدید برای شورای انقلابی که از تمام طبقات و اقسام دموکراتیک ملی و مترقی نمایندگی نماید ، به پیشنهاد هیأت رئیسه توسيط شورای انقلابی تصویب مسی گردد .

شیوه دیر شمه ماده :

تر هغه وخت پوری چې دلو بی جرگی (عالی شورا) د آزاد او مصونون انتخاب لپاره لازم شرا یط برابریزی انقلا بی شورا دافغا نستان ددموکراتیک جمهو ریت د دو لتهی قدرت تر ټولو لوړ اوږد گان دی .

دانقلا بی شورا لپاره دهنویو غړیو شمیږ ، ترکیب ، انتصاب یا انتخاب چې د ټولو د دموکراتیک ملی او متړ قی طلبقو او قشرو نو نمایندگی وکړی د رئیسه هیأت په پیشنهاد دانقلا بی شورا اه خوا تصویبیږي .

رسمي جریده

ماده سی و هفتم :

شورای انقلاب بی جمهوری دمو کرا تیک جمهوری دارای افغا نستان دارای صلاحیت های ذیل میباشد :

- ۱- تصویب فرامین و قوانین .
- ۲- تصویب پلانهای دولتی اکشاف اقتصادی و اجتماعی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان و گزارش های مبنی بر اجرا آت آن.
- ۳- تصویب بودجه دولتی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان و گزارش های مبنی بر اجرا آت آن .
- ۴- تشکیل هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دمو کرا تیک افغانستان، شورای وزیران (حکومت) جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان ستره محکمه جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان و تعیین لوى خارنوال جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان.
- ۵- تشکیل و انحلال وزارت خانه ها، تعیین ، تبدیل و عزل اعضا شورای وزیران .

- ۶- تصویب مشی اساسی سیاست داخلی و خارجی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان و تصویب پرو گرام فعالیت های حکومت .

اوہ دیر شمه ماده :

داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوری یت انقلاب بی شورا لاند نی وا کو نه لری :

- ۱- دفرامینو او قوا نینو تصویب .
- ۲- داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوری ریت داقتاصادی او ټولنیزی پرا ختیا ددو لتنی پلا نو نو اود هغونه په بنا داجرا آ تو درا پورو نو تضویب .
- ۳- داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوری یت ددو لتنی بو دجی اود هغى پر بنا داجرا آ تو درا پورو نو تصویب .

- ۴- داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت دانقلابی شورادرئیسه هیأت داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوری یت دوزیرا نو دشورا (حکومت) داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت دسترنی محکمی تشکیل اود افغانستان دلوي خار نوال ټاکل .
- ۵- دوزار تونو تشکیل اوړنګول، دوزیرا نو دشورا دغرو تې کل، بدلوں اوعزل .

- ۶- داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهوری یت دکور نی او باند نی سیاست داسا سی مشی تصویب او دحکومت دفعا لیتو نو دیرو گرام تصویب .

رسئیج جریلۀ

- ۷- اعلام ریفرندم (رایگی-ری عمومی مردم .)
- ۸- اعلام انتخا بات لویه جرگه (شورای عالی) جمهوری دموکراتیک افغانستان .
- ۹- اعلان حرب در صور تیکه جمهوری دموکرا-تیک افغانستان مورد تجاوز قرار گیرد و اعلان متارکه .
- ۱۰- تصویب و الغای قرارداد های بین المللی جمهوری دموکرا-تیک افغانستان مطابق احکام قانون .
- ۱۱- اجازه نشر پول .
- ۱۲- تشکیل کمیسیون های اختصاصی در موارد لازم .
- ۱۳- اتخاذ تصمیم در باره سایر مو ضو عاتیکه تصویب شورای انقلابی را ایجاب نماید .
- ماده سی و هشتم :**
شورای انقلابی سال دو مرتبه دوره اجلاسیه خود را دایر میکند، دوره اول اجلاسیه شورای انقلابی در ماه سپتمبر و دوره دوم آندر ماه حوت دایر میگردد .
دوره اجلاسیه فوق العاده شورای انقلابی به ابتکار هیأت رئیسه شورای انقلابی یا بر اساس پیشنهاد حد اقل یک ثلث اعضای شورای انقلابی دایر میگردد .
- ۷- در یفر اندم (دخلکو دعمو می رایی اخیستنی) اعلام .
- ۸- دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت دلو یی جر گی (عالی شورا) دانتخا با تو اعلام .
- ۹- دافغا نستان پر دمو کراتیک جمهور یت با ندی دتیری په صورت کی دجگری اعلان اود اور بنداعلان .
- ۱۰- له قا نون سره سم دافغا- نستان ددمو کر اتیک جمهور یت دبین المللی قرار داد و نو تصویب او لغو کول .
- ۱۱- دپیسو دخپرولو اجازه .
- ۱۲- په لازمو مو ردو کسید اختصا صی کمیسیو نونو تشکیل .
- ۱۳- دنورو هغرو مو ضو عا تو په هکله تصمیم نیول چی دانقلا بسی شورا تصویب ایجاب کړی .
- اته دیرشمہ ماده :**
انقلا بی شورا په کال کی دوهخلی خپله اجلاسیه دوره دا یروی .
انقلا بی شورا داجلا سیی لومړی دوره دسنبلی په میاشت کی او دوهمه دوره یې دحوت په میاشت کسی دایرینی .
دانقلا بی شورا فوق العاده اجلاسیه دوره دانقلا بی شوراد رئیسه هیأت په ابتکار اویا دانقلابی شورا دغرودلبو تر لبه دیو ثلث په پیشنهاد دایر یېوی .

رسیج جریده

شورای انقلابی از بین اعضای خود رئیس شورای انقلابی، معاون و یا معاونان رئیس شورای انقلابی را انتخاب میکند.

ماده سی و نهم :

جلسات شورای انقلابی باحضور حداقل دو ثلث اعضای آن دایر میگردد.

جلسات شورای انقلابی بصورت علنی دایر میگردد مگر اینکه منافع دولت، سری بودن آنرا ایجاد نماید.

ماده چهلم :

تصویب قوانین، فرامین و سایر تصاویر شورای انقلابی به اکثریت آرای اعضاء صورت میگیرد.

قوانین و فرامین بعد از نشر در جریده رسمی نافذ میگردد مگر اینکه در متن قانون طور دیگری تصریح گردیده باشد.

قوانین و فرامین شورای انقلابی بزبانهای پستو و دری نشر میشود و میتوان آنها را به سایر زبانهای خلقهای افغانستان نشر کرد.

ماده چهل و یکم :

شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان طرز العمل فعالیت های شورای انقلابی و هیأت رئیسه آنرا تنظیم میکند.

انقلابی شورا دخپلو غرو له مینځد انقلابی شورا رئیس، دانقلابی شورا درئیس مرستیال یامرسټیا لان تاکی.

نه دیر شمه ماده :

دانقلابی شورا غونه‌ی دهغی دغرو دلبتر لبه ددوو څلشو په حضور دایر یېری.

دانقلابی شورا غونه‌ی په بنکاره ډول دا یېری، مگر دا چې ددولت ګټه‌ی دهغی دېټوا لی ایجاد وکړي.

څلوا یېښتمه ماده :

دقوانینو، فرامینو تصویبول اود انقلابی شورا نور تصویبونه دغرو درایو په اکثریت کېږي.

قوا نین او فرا مین په رسیج جریده کې له خپر ید لو ورو سته نافذ یېری، مکردا چې دقا نون په متن کې بل ډول تصریح یع شوی وی.

قوا نین او دانقلابی شورا فرامین په یېښتو او دری ژبو خپر یېری او کیدلای شی چې هغه دافغا نستان د خلکو په نورو ژبو خپا ره شی.

یو څلوا یېښتمه ما ده :

دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت انقلابی شورا دانقلابی شورا اود هغی درئیسه هیأت دفعا لیتو نو طرز العمل تنظیموی.

رسخی جریل ب

ماده چهل و دوم :

شورای انقلابی از جمله اختیاری خود هیأت رئیسه شورای انقلابی را تشکیل میدهد.

- هیأت رئیسه متشکل است از :
- رئیس شورای انقلابی بهمیم صدر هیأت رئیسه.
- معاون و یا معاونان صدر هیأت رئیسه.
- منشی و اعضاء.

هیأت رئیسه شورای انقلابی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان ارگان دائماً فعال شورای انقلابی میباشد.

ماده چهل و سوم :

- هیأت رئیسه شورای انقلابی دارای صلاحیت های ذیل میباشد :
- ۱- تعیین تاریخ انعقاد اجلاسیه عادی و فوق العاده شورای انقلابی.
- ۲- تفسیر قوانین ، تعمییل ابتكارات قانون گذاری و درصورت ضرورت بر گزاری مباحثات عمومی مردم پیرا مون مسودات قوانین.
- ۳- کنترول رعایت قوانین و فرامین در اجرا آت اور گان های دولتی.

دوه خلو یعنیمه ماده :

انقلابی شورا د خپلو غر و اله منئه دانقلابی شورا رئیسه هیأت تشکیل اوی .

- رئیسه هیأت متشکل دی له :
- دانقلابی شورا رئیس در رئیسه هیأت دصدر په توګه .
- در رئیسه هیأت دصدر مرستیال یا مرستیا لان .

منشی اوغري

دافغا نستان ددمو کـرا تیک جمهوری بت دانقلابی شورا رئیسه هیأت دانقلابی شورا تـل فعل اور گان دی .

دری خلو یعنیمه ماده :

- دانقلابی شورا رئیسه هیأت لاندی وا کو نه لری :
- ۱- دانقلابی شورا دعا دی او فوق العاده اجلاسیی دغو ناه يد لود نیتهی تاکل .

۲- دقوا نینو تفسیر . دقانون جوړ ولو دابتکار اتو تعییل او دضرم ورت په صورت کې دقوانینو دمسودو په هکله دخلکو دعمو می مبا حتـو جوړ ول .

- ۳- د دولتی اور ګـا نونو پـه اجرآ آتو کې دقوا نینو او فرا مینـو درعایت کـنترول .

رسیج‌ریله

- ۴- تشکیل ، تغییر و تعدیل اسم و ساقه ولایات ، شهر ها و لسوالی ها و علاقه داریها .
- ۵- تعیین و اعطای نشان ها و مدار ها مطابق به احکام قانون .
- ۶- عفو و تخفیف مجازات .
- ۷- منظو ری تعیین ، تبدیل ، عزل ، تقاعد و استعفای قضات صاحب منصبان قوای مسلح و مامورین مطابق با حکام قانون .
- ۸- تعیین القاب نظامی ، رتب سیاسی و اعطای آن مطابق به احکام قانون .
- ۹- منظوری تعیین ، تبدیل و عزی نمایند گان سیاسی و دائمی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان در دول خارجه و در سازمان های بین المللی .
- اجازه افتتاح نمایند کی های سیاسی دول متحابه در کشور .
- ۱۰- اعلام حالات نظامی ، اضطراری و سفر بری .
- ۱۱- حل مسایل مر بوط بشه تابعیت و اعطای حق پناهندگی برای خار جیان مطابق قانون .
- ۱۲- اجرای سایر وظایف مطابق به احکام قانون .
- ۱۳- دولایتو نو ، بنیارو نو ، ولسوالیو او علاقه دار یو تشکیل او د نوم او سا حی بد لون او تعدیل .
- ۱۴- دقا نون له حکمو نو سره سم دنبنا نو نو او مدا لو نو تا کل او ورکول .
- ۱۵- دمجاز اتو بخبل او کمول .
- ۱۶- دقا نون له حکمو نو سره سم دقاضیا نو ، موسسه وال یوش دافسرازو او ما مور ینو دتهاکلو ، بد لو لو ، لری کول او تقاعد او استعفا منظوری .
- ۱۷- دقا نون له حکمو نو سره سم دنظامی لقبو نو ، سیما سی رتبه تا کل او د هغو ور کول .
- ۱۸- په باند نیو هیوادو نو او بین - الملکی سازما نو نو کی دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت دسیما سی او دائمی استا زو دتها کلو ، بد لو لو او عزل منظوری .
- په هیواد کی ددو ستو هیوا دونو دسیما سی نما یند گیو دپرا فستلو اجازه .
- ۱۹- دنظامی ، اضطراری او سفر بری حا لاتو اعلا مو ل .
- ۲۰- له قا نون سر هسم په تا بعیت پو زی دمر بو طومسما یلو حل کول او خا رجیانو ته د پنهان غو بنتنی دحق ور کول .
- ۲۱- دقا نون له حکمو نو سره سم دنورو دندو پای ته رسول .

د سُمَّح جریان لـ

ماده چهل و چارم :

تمام صلاحیت‌های شورای انقلابی در خلال مدت بین دوره‌های اجلاسیه آن به هیأت رئیسه انتقال می‌یابد .

ماده چهل و پنجم :

تا تعین یا انتخاب صدراعظم، رئیس شورای انقلابی در عین زمان صدراعظم جمهو ری دمو کرا تیک افغا نستان می‌باشد .

رئیس شورای انقلابی دارای صلاحیت‌های دلیل می‌باشد:

- ۱- رهبری فعالیت‌های شورای انقلابی، هیأت رئیسه و شورای وزیران .

۲- قیادت قوای مسلح .

۳- قبول اعتماد نامه‌های سران نمايندگی‌های دول خارجی .

۴- تو شیح قوانین، فرامیسن تصاویر و سایر اسناد شو ران انقلابی، هیأت رئیسه و شورای وزیران .

۵- سایر صلاحتیهای مندرج قانون .

خلود خلو یېښته ماده :

دانقلابی شورا ټول وا کو نه، د هغى داجلا سیه دورو تر مینځ موده کې رئیسه هیأت ته انتقالیزی.

پنځه خلو یېښته ماده :

د صدر اعظم ترانتخاب یا تاکلو پوری دانقلابی شورا رئیس په عین وخت کې دافغا نستان ددمو کراتیک جمهور یت صدر اعظم دی .

دانقلابی شورا رئیس لاندی واکونه لري :

- ۱- دانقلابی شورا، درئیسه‌هیأت اود وزیرانو دشورا دفعا لیست لارښوو نه .

۲- دوسله وال پوځ مشر توب :

۳- د خارجی دولتونو د نمايندگیمو دمشرا نو د باور لیکو نو مثل .

۴- دانقلابی شورا، درئیسه‌هیأت او دوزیرانو دشورا د قوانینو فرا مینو، تصویب نو او نو زو سنډونو تو شیح .

۵- په قانون کې مند رج نوروا کونه .

پېغېم فصل

د افغانستان د دوکړي اټاټ جمهوریت دوزیرانو شورا

فصل پنځمه

شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان

ماده چهل و ششم :

شو رای وزیران (حکومت)

شپن خلو یېښته ماده :

د افغا نستان ددمو کرا تیک

رسمی جریلک

جمهوری دمو کراتیک افغا نستان
عالیترین اورگان اجرا ئیوی قدرت
دولتی بوده مرکب است از :
صدر اعظم ، معاون یا معاونان
صد راعظم و وزراء .

شورای وزیران در اجرا آت خود
نzed شورای انقلابی و در خلال مدت
بین دوره های اجلسیه آن نزد
هیأت رئیسه مسؤول میباشد .

ماده چهل و هفتم :

شورای وزیران دارای صلاحیت
های ذیل میباشد :
۱- تعمیل سیاست داخلی و
خارجی .

۲- تقدیم طرح قوانین جمهوری
بر رسی و تصویب به شورای
انقلابی و در خلال مدت بین دوره
های اجلسیه شورای انقلابی به
هیأت رئیسه .

۳- تصویب مقرره و اسا سنامه .
۴- سازماندهی امور انکشاف
اقتصاد ملی ، طرح و پیشنهادیلان
های انکشاف اقتصادی و اجتماعی
و بودجه دولتی و گزارش های تطبیق
آن جهت منظوری شورای انقلابی
و در خلال مدت بین دوره هیئت
اجلسیه شورای انقلابی به هیأت
رئیسه .

جمهوریت دوزیرا نوشورا (حکومت)
ددولتی قدرت تر قولو لوبه اجرائیوی
اور گان دی ، له صدر اعظم ، د
صدر اعظم له مرستیال یا مرستیا-
لانو او وزیرا نو نه جوړ شوی دی .

دوزیرا نو شورا په خپلو اجرا تو
کی انقلا بی شورا ته او د هغه
داجلا سیه دورو په منع مو ده کسی
رئیسه هیأت ته مسوله ده .

اووه خلو ینستمه ماده :

دوزیرا نو شورا لاندی وا کو نه
لری :
۱- دکور نی او بهر نی سیما سست
تعمیلول .

۲- انقلا بی شورا ته او د هغه
داجلا سیه دورو تر منع مو ده کی د
انقلابی شورا رئیسه هیأت ته
دغیه نی او تصویب لپاره دقوانینو
دطر هو وړا ندی کول .

۳- دمقر ری او اسا سنا می
تصویب .

۴- دملی اقتصاد دیرا ختیا چارو
ته سازمان ور کول .

داقتاصادی او ټولنیزی پرا ختیا
او د دولتی بودجی طرح او پیشنهاد
او د هغه دتطبیق را پور دانقلا بی
شورا او د انقلابی شورا داجلسیه دورو
تر منع مو ده کسی د رئیسه هیأت
د منظوری لباره .

رسَمَّيْ حِرْبَلَدَ

- ۵- رهبری و مراقبت فعا لیتهای وزرات خانه ها .
- ۶- رهبری و مراقبت فعا لیتهای اورگان های اجرائیوی محلی .
- ۷- اتخاذ تدابیر جهت تامین امنیت ، نظم و اسایش اجتماعی و حفظ حقوق و آزادیهای اتباع .
- ۸- رهبری امور دفاعی کشور و تنظیم قوای مسلح .
- ۹- رهبری روابط خارجی جمهوری دمو کرا تیک افغانستان بشمول انجام مذاکرات و عقد قرارداد های بین المللی در حدود صلاحیت .
- ۱۰- معاونت و مساعدت به جمیعت العلمای دینی در پیشبرد وظایف مربوط .
- ۱۱- سایر صلاحیت های مندرج قانون .
- ۵- دوزا رتو نو دفعا لیتو نو لارښوو نه او چارنه .
- ۶- دسیمه ایز واجرا ئیوی او - گانونو د فعا لیتو نو لارښوونه او چارنه .
- ۷- دامنیت، د اجتماعی نظم او هو سا ینی دتا مینو لو اود اتباعو د حقوق قو او آزا د یو دسا تنی لپاره دند بیرو نو نیول .
- ۸- دهیواد ددفا عی چا رو لارښوونه او دوسله وال یوئ تنظیم .
- ۹- دصلال حیت په حدودو کې د افغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت دبا ند نیو اړه یکو لارښوو نه اود هغوي په ګډون د خبرو اترو او بین- المللی قرارداد و نو عقد ول .
- ۱۰- دمربوطو دندو په پر مسخ بیو لو کې له دینی جمیعت العلماسره هرسته او مساعده .
- ۱۱- په قا نون کښی هند رجنور واکو نه .

ماده چهل و هشتم :

تعمیل تصاویب و سایر استناد شورای وزیران توسط اورگان ها، مو سسات و اتباع در سراسر قلمرو جمهوری دمو کرا تیک افغانستان حتمی میباشد .

اته څلوبېستمه ماده :

دوزیرا نو دشورا دتصو یبو نو او نورو سندو نو تعمیلول داورگا نونو، مو سسنو او اتبعاعو له خوا دافغا- نستان ددمو کرا تیک جمهور یست په ټوله خوازه کښی حتمی دی .

رسالہ جریدہ

مادہ چھل و نہم :

تشکیل ، صلاحیت و طرز فعالیت
ادارات مرکزی و محلی توسط قانون
نظم میگردد .

مادہ پنجا ہم :

در راس وزراتخانه های جمهوری
دمو کرا تیک افغا نستان ، وزراء
قر ار دارند.

وزراء ، فعالیت خود را مطابق به قانون انجام میدهند . وزراء در پیشبرد امور وزارت و انکشاف ساحات مربوط مسوبو لیت فردی دارند .

نه خلو پنجمین ماده :

دھر کنی اور سیمہ ایزو ادارو
تشکیل، واک اور دفعا لیت ڈول دقانون
پے وا سطہ تنظیمنسی .

پنجمین مادہ :

دافغا نستان ددمو کرا تیک
جمهور یت دوزار تو نو په را س کی
وزیران مقرر دی .

وزیران خپل فعا لیت دقا نسون
سره سم پای ته رسوی . وزیر ان د
وزارت دچارو او دمر بو طو سا حو
دپرا ختیما په پر منځ بیو لو کـسـی
څانګړی مسؤولیت لري .

فصل ششم

اولی قدرت دولتی و اداری

شیوه فصل

دولتی قدرت اداری سیمہ ایزاور گانو نہ

مادہ پنجاہ و یکم :

در ولایات، شهرها، و سوالهای
ها، علاقه داریها و قریه ها جرگه
های محلی (شورا های محلی) به
مقصد حل و فصل تمام مسایل
مریوط محل تشكیل میگردد.

طرز انتخاب دمو کرا تیمک نمایند گان خلق در جرگه همای محلی (شو را های محلی) وسا ییر مسایل مریوط به تشکیل وصلاحیت

یوپنچو سمہ مادہ :

په ولا يتو نو ، بنیارو نو ، ولسوا
لیو، علاقه داریو او کلیو کی دسیمی
دټولو مر بو طو مسا یلو دحلل او
فصل کولوله پاره سیمه ایزی جرگی
(سیمه ایزی شورا گکا نه)، حوربی.

په سیمه ایزو جر گو (سیمه ایزو
شورا گا نو) کي د خلکودنمايند گانو
ددمو کرا تیک انتخاب دول او د هغه
یه تشکیل او صلاحیت ، مسوولیت

رسَمَ حَرَيْلَةُ

او فعالیت پوری نور مربوط مسایل ها، مسوولیت و فعالیت آنها
دق، اینه و سطه تنظیمیزی. توسط قوانین تنظیم میگردد.

مادہ پنجاہ و دوم :

دوہ پنخو سمه مادہ :

در ولایات ، شهر ها ، ولسوالی ها
و علاقه داری ها کمیته های محلی
اجرائیوی قدرت دولتی تشکیل
میگردد .

په ولايتو نو، بنا رو نسو،
ولسوا ليو او علا قه داريوكى ددولتى
قد رت اجرا ئىوي سيمه ايزي كميتهى
جوپىزى . داچرا ئىوي سيمه ايزي
كميتهى رئيسى او غرى دقا نون له
حکممو نو سره سەن تاڭلە كىزى .

رئیس و اعضای کمیته محلی
اجرا نیوی مطابق به احکام قانون
تعیین میشود.

اجرا نیوی سیمه ایزه کمیته
لاندینه، واکو نه لری :

کمیته محلی اجرائی‌سوی دارای
صلاحیت‌های ذیل میباشد:

۱- دقوا نینو ، فرا مينو اود
مافوقو اور گانو نو دتصويبو نو
او نورو سند و نواو پريکپ و دنطبيق
درع ايست تامين .

- ۱- تامین رعایت تطبیق قوانین، فرایمین ، تصاویر و سایر اسناد و فیصله های اورگان های ما فوق .
- ۲- تامین و حفظ نظم ، امنیت

۲- دنظام ، امنیت او داتبا عو د
حقوق او آزاد یوتا مین .

حقوق و آزادی های اتباع .
۳- اجرای پلان های دولتی
انکشاف اقتصادی ، اجتماعی و
فرهنگی .

۳۔ داقتضا دی، ہو لنیزی اوفر
هنگی پرا ختیا ددو لتی پلا نونو
احر اء کول.

- ۴- رهبری و هماهنگ ساختن فعالیت اور گانهای تحت اثر.
- ۵- اتخاذ تصامیم در حدود صلاحیت.

۴۔ دترلاس لاندی اور گانوونو د
فعالیت لاربیسو نه او هما هنگ کول.
۵۔ دواک په حدودو کې تصمیم
نیوں .

مادہ پنجاہ و سوم :

اور گا نہای محلی قدرت دولتی
واداری اصول کار جمعی، ابتكار
جلب وسیع مردم، قانونیت وعدالت
را ملاک عمل، قرار میدهد۔

دری پنخو سمه ماده :

ددولتی اوادا ری قد رت سیمه ایز
اور گا نو نه دجله ایز کار ، ابتکار ،
دخلکو دپرا خه جلب ،قا نو نیت او
عدالت اصول دعم ملاک گر خوی .

رسیح جریان

فصل هفتم

نظام فصل سی و فعالیت محاکم

اولویت فصل

اونتی نظام اود محکم کو فعالیت

ماده پنجاه و چهارم :

قضاؤت در جمهوری دموکرا تیک افغا نستان صرف توسط محکمه به اساس اصول دمو کرا تیک صورت میگیرد . قضاؤت توسط ستره محکمه جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان محاکم ولایات، شهر ها، ولسوالی ها و همچنین توسط محاکم قوای مسلح صورت میگیرد .

جهت بر رسی قضایای معین طبق احکام قانون، محاکم اختصاصی تشکیل میشود .

تشکیل، صلاحیت و طرز تأسیس و فعالیت محاکم توسط قانون تنظیم میگردد .

ماده پنجاه و پنجم :

سترہ محکمه عالیترین اور گان قضایی جمهوری دمو کرا تیک افغا نستان میباشد و مرکب است از رئیس، معاونان رئیس و اعضاء .

سترہ محکمه طبق احکام قانون

سترہ محکمه بر فعالیت قضایی محاکم نظارت و

خلور پنحو سمه ماده :

داغفا نستان په دمو کوا تیک جمهور یت کی قضاوت یوا خی دمحکمی له خوا ددمو کراتیکو اصولو په اسا س کیزی . قضاوت داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت دستری محکمی، دولایتونو، بشارونو ولسوالیو دمحکم او همدا رنگه دوسله وال پوچ دمحکم له خوا کیزی . دمعینو قضیو دغور له پاره دقانون له حکمونو سره سمی اختصاصی محکمی جوړ یېزی .

دمحکم تو تشکیل، واک او د تاسیس او فعالیت ډول دقانون په وا سطه تنظیمیں .

پنځمه پنځو سمه ماده :

سترہ محکمه داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت خورا لسوره قضا یی اوږ گان دی او له رئیس، در رئیس هر ستیا لا نو او غرو نه جوړه شو ی ده .

سترہ محکمه دقانون له حکمونو

رسیح جدید

شكل واحد تطبيق قوانين را توسيط
محاكم تامين ميكند .

ستره محکمه از فعالیت های خود به شورای انقلابی و در خلال مدت بین دوره های اجلاسیه شو رای انقلابی به هیأت رئیسه آن گزارش میدهد.

قضات تمام محاکم توسط هیأت
رئیسه شورای انقلابی تعیین شوند.

مادہ پنجاہ و ششم :

رسیدگی به تمام قضایای مدنی
وجزایی از صلاحیت محاکم م—ی
باشد .

قضات حین رسیدگی قضایا می‌ستقل و صرف تابع قانون می‌باشند. رسیدگی قضایا و اصدر حکم توسط محاکم به اساس اصول تساوی اتباع در برابر قانون و محکمه صورت می‌گیرد.

محکمه حین رسید گی قضا یا
قوا نین جمهوری دمو کرا تیک
افغا نستان را تطبيق میکند .

در حالاً تیکه قانون صراحت
نداشتہ باشد محکمہ قضایا را
طبق احکام شریعت و اصول
قا نوینیت دموکراطیک وعداً لست
حل و فصل مینما ید.

قضایا در تمام محاکم در جلسات علنی رسید گی میشود. حالا تیکه

سرهسمه دمحکمو دقصا یی فعا لیت
خارنه کوی او دمحکموله خوا دقوانینو
دتطبیق وا حد شکل تا مینتوی.

ستره محکمه د خپلو فعالیتون-و
راپور انقلابی شورا ته اود انقلابی
شورا داجلاسیه دورو په منځ موده
ک

لی دهعی رئیسیه هیأت نه ور کوی .
دنهولو محکمو قا ضیان دانقلابی
شورا درئیسیه هیأت له خوا تاکسل
کینی .

شیئن پنخو سمه مادہ :

رسئی جریلله

بە پنچو غو نیو کى غور کیزى دقانون قضايا در جلسات سرى رسید گى مىشود تو سط قانون تعیین مىگردد .
دحکم ابلاغ په تولو حا لاتو کى ابلاغ حکم در تمام حالات با يد بايد علنی وي .

ماده پنجاه و هفتم :

رسید گى وحل و فصل قضايا در محاكم به زبا نهای پشتو ودری و يا به زبان اکتریت اهالى محل صورت مىگيرد . اگر طرفین دعوی زبانى را که محاکمه تو سط آن صورت مىگيرد ندا نند حق آشنا يى با مواد و استناد دوسيه از طريقي ترجمان وحق صحبت در محکمه به زبان مادرى شان تضمین مىگردد .

ماده پنجاه و هشتم :

تمام فیصله های محاکم بنا م جمهوری دمو کرا تیك جمهوری استان صادر مىگردد .
فیصله های محاکم با يد مد لل باشد .

تطبیق فیصله های تنفيذی و قطعی محاکم حتمی میباشد .
حکم اعدام بعد از منظوری هیأت رئیسه شو رای انقلابی تطبیق مىگردد .

په محکمو کى دقضا يا وو غوراو حل او فصل په پېنتو او درى ژ بسو او ياد سیمی د خلکو داکش یت په ژبه کیزى . که چیرى ددعوي دوازه خوا وي په هفته ژبه ونه پو هیزى چى محاکمه پری کیزى دژباپرونگى له لارى د دوسیي دموادواو سندو سره د آشناي حق او په محکمه کى د هغوي په مور نى ژبه دخبرو گولسو حق تضمینیزى .

اته پنچو سمه ماده :

دمحکمو تو لى پر يکړي دافغانستان ددمو کرا تیك جمهوری استان په نوم صا در پزی .
دمحکمو پر يکړي با يد مد للى وی .

دمحکمو دتنفيذی او قطعی پر يکړو تطبیق حتمی دي .
داعدام حکم دانقلابی شورا درئیسه هیأت له منظوری نه ورو ستنه تطبیق قیزی .

رسਮی جریله

فصل هشتم

خوارنوا

اتم فصل

ارنوا

ماده پنجاه و نهم :

لوی خارنواں جمهوری دموکرا-
تیک افغا نستان رهبری فعا لیت
اور گانهای خارنواں کشور را
بدوش دارد .

خارنواں جمهوری دموکرا تیک
افغا نستان سیستم واحد استوار
بر اصل مرکزیت را تشکیل داده و
مرکب از لوی خارنوا لی و خارنوا
های ولایات، شهرها، ولسوالی
ها و علاقه داری ها میباشد .

خارنواں اختصاصی طبق احکام
قانون تشکیل شده میتوانند.
اور گانهای خارنواں در اجرات
خود مستقل از اور گانهای
محلي بوده و صرف تابع لوی خارنواں
میباشد .

ماده شصتمند :

لوی خارنواں و خارنواں
از تطبیق و رعایت یکسان قوانین
توسط تمام اور گانهای مرکزی
و محلی قدرت دولتی و اداره، موسسات
دولتی مختلط و خصوصی، سازمان
های اجتماعی، مسورو لین امور و
تابع نظارت میکنند .

نه پنځوسمه ماده :

داغفا نستان ددموکراتیک جمهوریت
لوی خارنواں دهیواد د خارنوا لی
داور گانو دفعا لیت لار بنوو نه په
غاه په لری . داغفا نستان ددموکرا-
تیک جمهوریت خارنوا لی دمرکزیت
په اصل باندی ولاړ واحد سیستم
تشکیلوي او له لوی خارنوا لی
اود ولایتونو، بنارونو، ولسوالیو
او علاقه داریو له خارنواں جوړه
شوی ده .

اختصاصی خارنوا لی دقا نون له
حکمو نو سره سمه جو په دلای شی.
دخارنواں او ر گانو نه په خپلو اجراء-
آتو کی له سیمه ایزو او ر گانو نه
مستقل دی او یوا خی دلوی خارنواں
تابع دی .

شیپیتمنه ماده :

لوی خارنواں او خارنواں
ددو لتنی قدرت او
اداری دهولو مرکزی او سیمه ایزو
اور گانو نو، دو لتنی، مختلط او
خصوصی مو سسو، تو لنیزو سا-
زمانونو، دچارو دمسوو لینیزو او
اتباعوله خوا دقوا نینو دیو شانته
تطبیق او رعایت خارنے کوی .

رسخی جریلد

بیشپیته ماده :

ماده شصت ویکم :

لوی خارنوال از فعالیت های خود نزد شورای انقلابی و در خلال مدت بین دوره های اجلا سیه آن نزد هیأت رئیسه شورای انقلاب بسی مسؤول است .

لوی خارنوال بطور منظم از فعالیتهای خود و قانو نیت در کشور به شورای انقلابی و هیأت رئیسه گزارش مید هد .

ماده شصت و دوم :

تا زمان تعیین لوی خارنوال صلاحیت و وظایف او به وزیر عدالیه تعلق دارد .

تشکیلات ، صلاحیت و طرز فعالیت اورگان های خارنوالی تو سلط قانون تنظیم میگردد .

لوی خارنوال دخیل فعالیت او په هیواد کی دقا نو نیت را پور په منظم چول دانقلاب بی شورا رئیسه هیأت ته ورکوی .

دوه شپیته ماده :

دلوي خارنوال دهاکلو ترو خته پوری دهجه واک او دندی دعد لیسی په وزیر پوری اره لری .

دخارنوالی داور گا نو نوشکیلات واک اود فعالیت چول دقا نون په واسطه تنظیمیبری .

نهمنصل

نشان، بیان، پایخت

ماده شصت و سوم :

نشان دولتی جمهوری دموکرا-

تیک افغا نستان عبارت است

شنه متن با ندی دمحراب او منبر بروی متن

تصویر ، پرانستی کتاب ، دلمر سبز ، کتاب مفتوح ، اشعه طلوع

حتووپا نگی دگرا دیو په منځ کښی خود شید در بین ګراري که توسط

دری شپیته ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهور

یت دولتی نښان عبارت دی په

شنه متن با ندی دمحراب او منبر بروی متن

تصویر ، پرانستی کتاب ، دلمر سبز ، کتاب مفتوح ، اشعه طلوع

حتووپا نگی دگرا دیو په منځ کښی خود شید در بین ګراري که توسط

وسمی جمهوری

خوشه های گندم مزین با فیته های سیاه ، سرخ و سبز احاطه شده و ستاره سرخ پنج گوشه که در قسمت فوقانی در بین دو اجسام خوشه های گندم قرار دارد .

ماده شصت و چهارم :

بیرق دولتی جمهوری دموکرا تیک افغا نستان دارای سه رنگ میباشد که به شکل نوار های سیاه ، سرخ و سبز از بالا به پائین افقا به اندازه های مساوی واقع شده است . در ربع قسمت بالای بیرق از چوبه آن ، نشان دولتی جمهوری دموکرا تیک افغا نستان قرار دارد . نسبت عرض بیرق به طول آن یک بردو است .

ماده شصت و پنجم :

پایتخت جمهوری دموکرا تیک افغا نستان شهر کابل است .

فصل دهم کامرانی

ماه شصت و ششم :

تعدیل این اصول اساسی به اساس پیشنهاد هیأت رئیسه و

چی په توری ، سری او شنی پنما زی با ندی دبنا یسته شو یوغنوم په زیو کښی چاپیر شوی دی او سور پنځه غوبی ستوری چی په پور تنسی برخه کی دغنمودوز یو په دوه خو کو کښی واقع شوی دی .

خلور شپیتمه ماده :

داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت دو لتی بیرغ دری رنگونه لری چی دتوری سری او شنی پنځاری په بنه له پاسه دلاندی خوا ته پهافقی ټول په مسا وی اندا زو وا قمع شویدی . په پورتنی خلورمه برخه کی دبیرغ له لرگی نه داغغانستان ددمو کرا تیک جمهور یت دو لتی نبیان واقع دی .

دبیرغ دسور نسبت اوږد دړا لسی ته یو پردوه دی .

پنځه شپیتمه ماده :

داغفا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت پا یتخت کا بل دي .

لسمفصل هانی حکمنه

شپن شپیتمه ماده :

ددی اسا سی اصو لو تعداد یېل درئیسه هیأت په پیشنهاد او د

رسئی جبریل

انقلابی شورا دغرو ددو و ټلشو په تصویب دو ټلث اعضای شورای انقلابی صورت گرفته میتواند .

هاده شصت و هفتم :

تمام اورگان های مرکزی و محلي دولت تازمان تشکیل اورگان های جدید دولتی که در این اصول اساسی پیشیبینی شده است طبق احکام این اصول اساسی و قوانین مربوطه اجرا آت می کنند .

هاده شصت و هشتم :

این اصول اساسی جمهور ری دمو کرا تیک افغا نستان مطابق اعلامیه تاریخی شورای انقلابی جمهور ری دمو کرا تیک افغا نستان با نشر آن از اول ژوئن سال ۱۳۵۹ نافذ میگردد و تازمان تصویب قانون اساسی جمهور ری دمو کراتیک افغانستان اعتبار دارد .

فرامین ، قوانین و سایر استاد که قبل از انفاذ این اصول اساسی صادر گردیده در صورت عدم مغایرت با احکام این اصول اساسی مورد اعتبار است .

تصویب کید لای شی اوه شپیتنه هاده :

د دولت ټول مرکزی او سیمه ایز اور گا نو نه دنو یو دولتی اور گانونو دتشکیل تروخته پوری چې په دی اساسی اصول لو کې پیشیبینی شوی دی، ددی اسا سی اصولو او مربوطو قوا نیزو له حکم تو سره سیم اجرا آت ګون .

اته شپیتنه هاده :

د افغا نستان ددمو کرا تیک جمهور یت دغه اسا سی اصول دافغا نستان ددمو کراتیک جمهور یت دانقلابی شورا دتاریخی اعلامیه سره سه ده غوی له خپر ید لو سره ۱۳۵۹ د کال د ژور د میاشتی له لو مری نیټی نه نا فذیبی او د افغا نستان ددمو کرا تیک جمهور ریست داسا سی قا نون د تصویب تروخته پوری اعتبار لري .

فرا مین ، قوا نین او نور استناد پی د دغوا اساسی اصولو له انفاذ نه دمخه صادر شوی دی د دغوا اسا سی اصولو د حکمونو سره د توپیر نه در لودلو په صورت کې داعتبار وړ دی .

وجه اشتراک

مرکز ۳۰۰ افغانی

ولايات ۳۴۰

برای محصلان و تعلمان نصف قیمت

خارج کشور ۵۰ دلار آمریکائی

قیمت این شماره (۵۰) افغانی

THE DEMOCRATIC REPUBLIC
OF AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE

**OFFICIAL
GAZETTE**

Editor: A. Ghafar Giramy

Assistant: Rogul Noory

Issu No: (450)

Date: April 21, 1980

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library